

VÖG VOLAPÜKA. 2007.

Ninädalised.

NÜM 1	4
O reidans ä Volapükilöfans löfik!	4
Pötü yelacen	4
Dalebüd cifala nüm 1 yela 2007, tü del balid yanula	4
Statuds Volapükaneffa	4
<u>I. Volapükamuf</u>	5
1.1. Nem	5
1.2. Topät.....	5
1.3. Siämamäk	5
1.4. Fünadät	5
1.5. Yel Volapükamufa	5
1.6. Pük	5
1.7. Funds	5
<u>II. Zeils Soga</u>	5
2.1. Konsefam e propagidam	5
2.2. Vestigam.....	5
2.3. Vobots nulik	5
2.4. Geb püka.....	5
2.5. Käl püka.....	6
<u>III. Calans Soga</u>	6
3.1. Cifal	6
3.2. Vicifal	6
3.3. Guvan	6
3.4. Calan votik.....	6
3.5. Slopans	6
<u>IV. Kadäm</u>	6
<u>V. Noganükam kadäma</u>	6
<u>VI. Votükam Statudas</u>	6
Nuned	7
Nilikam lü el Al-Mu'tasim (finot) (fa J. L. Borges).....	7
Vöds nekösömik.....	7
Kikodo... ?	8
Flen.....	8
Verat sovadik.....	8
Gedikafül (fa John Redgwell)	8
NÜM 2	10
O Volapükaf lens Valöpo!.....	10
Sit bevünetik nulik (finot)	10
Tidadüp Linglänapüka (fa Rubem Braga)	11
Zeil lifa medü säks e gspiks degjöl.....	12
Konotil.....	13
NÜM 3	14
O Volapükaf lens Valöpo!.....	14
Kis binon-li „pük mekavik“? (fa John Redgwell)	14
Kadäm Volapüka	15
Nunod 1 (yanul 2007)	15
Dalebüd de 2007, mázul 1 (nüm 2).....	16
Tidadüp Linglänapüka (finot)	16
NÜM 4	17
O Volapükaf lens Valöpo!.....	17
Patäd volapüka (1).....	17
Vöd patädik: PÖ.....	17

Penedagul	18
Elot Zahir (1) (fa J. L. Borges)	18
Man, kel ärisäkädükom dabini laidik levala (fa Frank Roger)	20
Smilobsös fino!	21
Konsäl gudik	21
Verat	21
NÜM 5	22
O Volapükaf lens Valöpo!	22
Elot Zahir (2). Fa J. L. Borges	22
Vom filik (fa Frank Roger)	24
Smilobsös !	25
Matan snatik	25
Neleigöf	25
Ho vi!	25
Gespik stedälik	25
Kod gudik	25
Patäd volapüka (föivot)	26
Pospenäd	26
NÜM 6	27
O Volapükans Valöpo!	27
Votastidam Sperantapüka – menod-li? (fa John Redgwell)	27
Benosek	28
Nesevädan, kel älogodom tomiko sevädik (fa Frank Roger)	28
Elot Zahir (3). Fa J. L. Borges	29
NÜM 7	32
O Volapükaf lens Valöpo!	32
Elogob-li vabis se vol votik? (fa John Redgwell)	32
Difs kinik dabinons-li vü natapüks e mekavapüks? (fa S. Meira)	33
Deutsches Requiem (1). Fa J. L. Borges	33
Küpets	34
Lifajenäd hiela Arie de Jong (dil balid)	35
NÜM 8	37
O Volapükaf lens Valöpo!	37
Fin (fa Frank Roger)	37
Deutsches Requiem (2). Fa J. L. Borges	38
Küpets	39
Mieds (fa J. L. Borges)	40
Lifajenäd hiela Arie de Jong (dil telid)	40
NÜM 9	41
O Volapükaf lens Valöpo!	41
Golobsös kanitölo! (fa John Redgwell)	41
Deutsches Requiem (3). Fa J. L. Borges	42
Vöds sapik	42
Täv lü Kubeän (I). Fa Robert Pontnau	42
Lifajenäd hiela Arie de Jong (dil kilid)	44
NÜM 10	45
O Volapükaf lens Valöpo!	45
Potakads sapa (fa Frank Roger)	45
Smilobsös ko flen Redgwell !	46
Täv lü Kubeän (fin). Fa Robert Pontnau	46
Poedan stedom fami okik (fa J. L. Borges)	47
De prim jü fin	47
Vive la différence! (fa John Redgwell)	47
Popenäds:	48
Lifajenäd hiela Arie de Jong (dil folid)	48
NÜM 11	49
O Volapükaf lens Valöpo!	49
Binon-li rig pükas vola plödü vol? (fa John Redgwell)	49

Lüköm tu sunik.....	50
Svim tö nolüdapov	50
Leefad faemik.....	50
Cimpans e stumem	50
Cüt drimas (fa Frank Roger)	50
Deutänapüke (fa J. L. Borges).....	52
NÜM 12.	53
O Volapükaf lens Valöpo!.....	53
Tü del balid kritida... (fa R. Midgley)	53
Els „Murphy’s Blues” (fa Frank Roger).....	54
Kvil e higok.....	55
Dif vü läb e drens	56
Fat Kritid lödom is ! (fa John Redgwell).....	56
Registar	57
Lautans materas Volapükik	57
Lautans vödemas ini Volapük petradutölas	57
Vöds nekösömik	57
Dalebüds, nunods dö jäfs kadäma	57

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 1

YANUL 2007

(Pads 1 jü 12)

O reidans ä Volapükilöfans löfik!

PÖTÜ YELACEN

Yel lölik 2006 epasetikon so vifiko. Dü tim at muf obsik ai glofon, no so mödiko kol num volapükanas, äs kol mad e med.

Kuratiko tü del balid mula alik göliko da yan potipolan nomiko joikon nümi nulik gaseda. Ai binon fulik me nitedikos: konots, poedots dub vöds e magods pekölöl. Us geboy e plakoy püki verato bäldik ed anuik, geböfik e bevünetik.

Aldeliko nünöm sesedon penedis nitedik valasotik mödik dö dins atdelik. Säkoy, bespikoy, blöfädoy, dakonsäloy, lölöfiko gebölo püki obsik.

Liomodo jenos-li valikos? No medü milag u magiv, godiks u feyiks. Padunos dub vob gretik e tim lunik – valikos gretikumadilo fa redakan gaseda, vivimastan resodasita.

Nu muf büüpo flotöl e vagöl dü yels po deadam dokana Arie de Jong labon fütüri e noganükami nulikis. Binobs Sog Bevünetik Volapüka, padugöl fa komitet. Padajonons oles Kadäm e zeil soga su pads osököl. Too Sog no kanon jäfidön nen stüt slopanas: pabligols ad sedön cedis e tikamagotis olsikis lü gased e resodasit e ad levobön dub skils e zils olsik.

Benovipis sedom oles pro Nulayel e fütür jäfädik

Brian R. Bishop

Cifal Soga Bevünetik Volapüka

I:2:2007

DALEBÜD CIFALA NÜM 1 YELA 2007, TÜ DEL BALID YANULA

Vätälölo,

- a) das statuds lätik Volapükaneffa labons yelis plu ka veldegis;
- ä) das, pos tüp nefüma, danädü steifs cifo volapükana zilükün, Volapükamuf nu labon lifi nulik;
- b) das ömikans no suemons gudiko disein adelik Volapükamufa;
- c) das ob, cifal velid Volapükamufa, esevob spodiko lafi cifalas büik

klülädos,

das zesüdos ad redakön statudis nulik lönedik pro fütür Volapükamufa.

Sekü kod at,

lonob me penäd at, ko baiced Kadäma, statudis sököl, kels plaädons nomemi büik valik.

Brian R. Bishop

Cifal Volapükaneffa

STATUDS VOLAPÜKANEFFA

Kapits

1.0. Volapükamuf	1.7. Funds	2.5. Käl püka
1.1. Nem	2.0. Zeils Soga	3.0. Calans Soga
1.2. Topät	2.1. Konsefam e
propagidam	3.1. Cifal
1.3. Siämamäk	2.2. Vestigam	3.2. Vicifal
1.4. Fünadät	2.3. Vobots nulik	3.3. Guvan
1.5. Yel Volapükamufa	2.4. Geb püka	3.4. Calans votik
1.6. Pük calöfik Soga		3.5. Slopan

I:3:2007

Kapits

4.0.0. [Kadäm](#)

4.1. [Zeils Kadäma](#)

4.1.1. [Vobäd zeilas](#)

4.1.2. [Jaf vödäs](#)

4.1.3. [Kleilükam dotas](#)

4.1.4. [Zep dabükotas](#)

4.1.5. [Limanastips Soga](#)

5.0. [Noganükam Kadäma](#)

5.1. [Limanam löpikün](#)

5.2. [Num kadämanas](#)

5.3. [Büsid kadäma](#)

5.4. [Sluds kadäma](#)

5.5. [Kadämans nekomik](#)

5.6. [Kadäm büik](#)

6.0. [Votükams Statudas](#)

6.1. [Votükams zesüdik](#)

I. VOLAPÜKAMUF

1.1. Nem

Sog Bevünetik Volapüka binon konlet utanas, kels löükons namis ad nämükön sevi okas e votikanas tefü pük bevünetik Volapük fa hiel Johann Martin Schleyer e ma revids ela Arie de Jong.

1.2. Topät

Topät calöfik Soga binon ladet Cifala.

1.3. Siämamäk

Sog e vobots onik pasevons dub siämamäk, in zän kela binon talaglöp blägik in mel vietik, ko liens stedik zänik; bal horitätik, votik penditik e liens fol bofaflanü liens stedik: fol pro lunets krugöl zü povs e fol pro videts krugöl zü zänod. Zü vol in tan silablövik binons vöds blägik tonatas mayudik, sus talaglöp: VOLAPÜK e dis talaglöp: MENEFE BAL PÜKI BAL. Val binon in lin sirkik blägik.

1.4. Fünadät

Dät füna Soga Bevünetik Volapüka binon dät statuda at.

I:4:2007

1.5. Yel Volapükamufa

Vobayel binon kaledayel.

1.6. Pük

Pük calöfik Soga binon Volapük.

1.7. Funds

Sog no dalabon fundis. Guvan begom lebonedis ad pelön frädis büka äsi seda gaseda e nunotas votik. Üf sog sludonöv ad primön dunotis, kels neodons moni, ozesüdos ad labön nemi dunotadilekana, mobis kleilik, täxeti, fonis monas pespelölis, e baiced Kadäma. Du e pos dunot somik, dunotadilekan osedon Kadäme alyeliko nunodi dö proged e mons. Üf mons alyelik ad atos valik binonsöv plu ka yurods kiltum, ozesüdos, das Kadäm nemon monikontrolani nelivätik.

II. ZEILS SOGA

2.1. Konsefam e propagidam

Sog steifülon ad konsefön e propagidön sevädi, paki e gebi Volapüka da vol lölik.

2.2. Vestigam

Sog vestigon vobotis e dunis pasetikis Volapükaneffa.

2.3. Vobots nulik

Sog kuradükon vobotis e dunis nulik in Volapük.

2.4. Geb püka

Sog gebon püki, lönedüköl oni pro neods timas nulik, as sam: medü jaf vödäs nulik dub Kadäm Volapüka.

2.5. Käl püka

Ma vöds Cifala Johann Schmidt in pened privatik: „Vilobs kälön püki at leigoso äsä käloy vöno-Grikänapüki u vöno-Saxadapüki.”

III. CALANS SOGA

3.1. Cifal

Cifal binon cif löpikün Soga. Dasumon libaviliko cali cifala e vobon lanäliko ad fümükön zeilis Soga. Dugon e pladulon mufi. Dispenon statudis e sludis Kadäma, diplomis xamäbas äsi bligis votik calöfik Soga. Dakipon baläti Volapüka e Volapükamufa. Dilekon Kadämi. Cifal kanon, ko baiced plunuma Kadäma, säcälön limani Kadäma. Votaflano, if kadämans cedons, das cifal no fölon bligis oka, plunum onas dalabons gitodi ad säcälön oni e ad dünükön fovani.

3.2. Vicifal

Pavälon fa Cifal ko baiced Kadäma; preparon oki ad plaädön Cifali, u nelaidüpiko u laidüpiko, ko slud baicedik Kadäma. Noganükon kolkömas Volapükaneffa e yufon Cifali in valem.

3.3. Guvan

Pavälon fa Cifal baicedü Kadäm. Kälön konömi Soga e dünon as sekretan e redakan gaseda calöfik Soga, papüböla dub meds bükik e leäktronik.

3.4. Calan votik

Calan nelaidüpi povälon ma slud Kadäma.

3.5. Slopans

Slopan binon men alik, kel vipon slopön zeilis Soga e panemön Volapükän.

(Ret Statudas pubons su pad 8)

IV. KADÄM

- 4.1. Kadäm dabinon
- 4.1.1. Ad fovön zeilis Soga Bevünetik Volapüka;
- 4.1.2. Ad calöfiko jafön e dälädön vödis nulik, e kleilükön sinifis vödas nulädik, kels no nog dalabons leigafomis Volapükik;
- 4.1.3. Ad kleilükön pünis dotik tefü vöds e gramat Volapüka;
- 4.1.4. Ad zepön tidodemis, vödabukis e xamis Volapüka;
- 4.1.5. Ad sludön tefü stips limanama Soga, e, medü Guvan, ad glidön limanis nulik pötik.

V. NOGANÜKAM KADÄMA

- 5.1. Limanam löpikün Kadäma binädon me Cifal, Vicifal e Guvan.
- 5.2. Num kadämanas binon jöl. Utans, kels sevons Volapüki, e kels edabükons literati tefik, kanons pakomandön as kadämans baicedü Cifal.
- 5.3. Büsid Kadäma podunon u medü pot kösömik, u medü pot leäktronik.
- 5.4. Sluds Kadäma popübons fa Guvan dub med u meds ya pemäniotöls ([bagaf 3.3](#) löpo).
- 5.5. If kadämans no komons u spodiko, u pösodiko, u vögo, sluds pomekons fa slopan komöl.
- 5.6. Kadäm dabinik Volapüka fovon Kadämi, kel pebestidon pötü Dalebüd Cifala (Diläd III) dätü 1934, tü del balid yanula.

VI. VOTÜKAM STATUDAS

- 6.1. Votükam mögädo zesüdiks statudas at polonülons me dalebüd fa Cifal baicedü Kadäm Volapüka.

NUNED

Kodü def spada in gased atmulik, finots lartügas „Sit Bevünetik Nulik” e „Zeil Lifa” opubons su pads gaseda okömöl.

Redakan danom ladöfiküno utanis, kels esedons ome lebonedis nulik. Spelom, das ojuitols yelodi nog bali gaseda obas.

I:9:2007

NILIKAM LÜ EL AL-MU'TASIM (FINOT)

(fa hiel Jorge Luís Borges)

Dönureidob vödis löpik e dredob, das no saidiko äbespikob tugis buka. Dabinons fomäds vemo kuliviks: samo, dikod semik kapita degzülid, pö kel kanoy büosenälön, das binom flen ela Al-Mu'tasim kompenan semik, kel no begespikom sofistotis votikana „ad no gidetön yöbölo.”

Klülös, das binos stimik, ven buk nutimik dekömon de buk votik vönädik; ibä plitos neke (äsä äsagom hiel Johnson) ad debön bosu timakompenikanes okik. Püns kobädik ela „Ulysses” hiela Joyce ko el „Odyssea” hiela Homer laidilons – neai osuemob kikodo – stunidi bluvik krütanefa; püns kobädik lekoneda ela Bahadur ko „Spikot Bödas” pastümöl fa hiel Farid ud-din Attar seivons plodi no lās klänöfikü ela London, e id elas Alahabad e Calcutta. Leigods votik no defons. Vestigan semik ya enumädom sümis semik kapita balid lekoneda ko konot hiela Kipling „Su Mön Zifa,” el Bahadur siom onis, ab lesagom, das äbinosöv vo nenomik if bepenams tel neita degid ela „muharram” no kobojejons... El Eliot, gidikummo, mebom kanitis veldeg lalegora nelölöfik „Jireg Feyik,” in kels no igo balna pubof jiberod, jiel ‘Gloriana’ – vio äküpeton krüt hiela Richard William Church (Spenser, 1879). Ob, mükiko, mäniotob foani fagik, ab mögiki: kabaalani di Hierusalem, hiel Isaac Luria, kel ün tumyel XVI-id ästetom, das lan büikana u mastana kanon nügolön ini lan neläbikana ad trodön u tidön omi. Panemon „Ibbür” söt at dönukopama. [1]

[1]. In lartüg at, ämäniotob eli „Mantiq al-Tayr” (Spikot Bödas) fa hiel Farid al-Din Abu Talib Muhammad ben Ibrahim Attar, müsteran Persänik, keli ädeidoms soldats hiela Tule, sona hiela Zingis Jan, ven el Nishapur päberavon. Ba no binos nefrutik ad naböfodönuön poedoti at:

I:10:2007

Reg fagik bödas, el Simurg, leodom falön in zänod Tsyinäna plümi magifik; böds sludons ad sukön omi, feniks me naargid vönädik oksik. Sevons, das nem rega onsik sinifon: „böds kildeg;” sevons, das kased omik topon in eled Kaf, bel sirkafomik, kel züon tali. Lovesumons ventüri ti nenfinik; travärons melis vel, u fälidis vel; nem lätika binon: „Nosükam,” ut fo on binon: „Suid.” Pilgrimafs mödik däsperons; votikafs päridikons. Kildegafs, päklinüköls dub vobods at, bestepons eledi Kaf. Fino lülogons oni; täno suemons, das binons el Simurg, e das el Simurg binom alaf onas ä valikafs. (I hiel Plotinus-Eneodas, V 8, 4 – stetom stäänükami tacedik prinsipa dientifa: Valikos, in sil suemovik, topon valöpo. Din alseimik binon dins valik. Sol binon stels valik, e stel alik binon stels valik ä sol. El „Mantiq al-Tayr” (Spikot Bödas) ya petraduton ini Fransänapük fa hiel Garcin de Tassy; ini Linglänapük fa hiel Edward FitzGerald; pro noet at, äkonsultob toumi degid ela „Neits Mil Bal” petradutöl fa hiel Burton, äsi lebuki: „Müsterans Persänik”: Attar (1932) fa jiel Margaret Smith.

[2]. Püns kobädik poedota at ko lekoneda ela Mir Bahadur Ali no binons tumödiks. In kapit teldegid, vöds semik ele Al-Mu'tasim fa bukiselan Persänik pägivülöls binons, mögiko, fläk votikas, kelis ipronom herod it; jenot at e votiks sümiks kanons sinifön dientifi sökölana ko pasökölan; kanons i sinifön, das atan flunom etani. Kapit votik koedon tikön, das el Al-Mu'tasim binom hindutan fa studan pideidöl pö prim lekoneda.

(Tradutod fa S. Meira)

VÖDS NEKÖSÖMIK

BLÖFÄDÖN
BÜOSENÖN

to argue, argumenter, argumentieren, argüir
to sense, sentir, fühlen, presentir

DISFLUDIL	undercurrent, Unterströmung, courant sous-jacent, contracorrente
DUFALÖN (AD)	(to) fail (to), manquer (de), fehlen, dejar (de)
KROPIKO	crouched, accroupi, niedergeduckt, en cuclillas
LENSEIDOT	premonition, Vorahnung, premonición
LIBOTIKAN	free-thinker, libre penseur, Freidenker, librepensador

I:11:2007

NULÄD	novelty, nouveauté, Neuheit, novedad
SAF	hoof, sabot, Huf, pata

KIKODO... ?

(Ekö tiks anik, kelis etuvom hiel John Redgwell)

Kikodo pedobs-li nämikumo su reigöm moik televidöma, ven sevobs, das ziöbedems penenämükons?

Kikodo kredon-li seiman oyi ven sagoy, das dabinons stels balionas fol, ab ven sagoy, das köl binon luimik, no kredon oyi?

Kikodo spikobs-li laodikumo, ven vilobs, das mens, kels no spikons püki obsik, suemons obis?

FLEN

Flen binon ek, kel suemon pasetalifi olik, kel kredon mö fütüralif olik, e kel dasumon oli kuratiko äsä binol.

VERAT SOVADIK

Kanoy mosumön lepi se cöngul, ab no kanoy mosumön cönguli se lep.

GEDIKAFÜL

Konotül Kritikdik pro Cils fa hiel John Redgwell

Ibinos florüp lunik hitik. Dü florüp at vefapapagils mödik pämotons in bödöp gretik in gad domila kö lödom Söl Smit, man bäldik, kel löfom bödis e bridom vefapapagilis pro mens vilaga, kels i löfons bödis e vilons givön lomi gudik vefapapagiles.

Bevü böds in bödöp äbinon vefapapagil smalik gedik, kel Söl Smit änemom „Gedikafül.“ Äbinon bödül flenöfik, ab pidabiko nek ävilon oni as flenül patik.

Ven mens äkömons lü bödöp ad välön bödi, alna ävälons blövikafī, grünikafī u vietikafī. Äjinos, das nek ävilon dalabön bödi gedik, toä äbinon bödül jönik flenöfik.

Ûn novul man e vom äkömons lü bödöp ko hipul, labü yels jöl. Äsagons mane bäldik: „Hipul obsik löfom bödis. Nulüdom ai bödis gada dü nifüp. Vilom vemo dalabön vefapapagili lönik.“ Hipul äsmililom.

„Bödül gedik at binon vemo flenöfik, ägespikom man bäldik, rübölo balibi oka.

Man e vom änutons, e vom äsagof: „Binon bödül jönik!“ Ye hipul äjäfikom me lüloged vefapapagili blövik. „Vilob atafi!“ ävokädom.

Gedikafül äsenon glümüli. Äkredon, das atna ögolon lü lom gudik ed övedon flenül patik eka.

I:12:2007

Äbinos dekul. Se böds yunik, kels pimotoons in bödöp dü florüp pasetik, äblebon te bal. Ataf äbinon Gedikafül. Stom äbinon koldik, e Gedikafül äbinon in dil bödöpa petegöl ko böds bäldikum, kels äledutons lü Söl Smit.

„Nek vilon labön obi as flenül oka,“ äyälön Gedikafül neläbiko.

Änifos. Spärs äseadons in buids densitükölo plümemi oksik ad dakipön vami in koaps oksik. Seil äreigon valöpo. Futaretods soalik in nif äbinons uts penediblinana. Täno Gedikafül älilon tonodi votik futastepas in nif. Spärs äflitons se buid pesüpädölo, falükölo nifi de bleds.

Man bäldik labü balib vietik, lunikum ka ut Söla Smit, ägolom lü yan domila ed äflapom su on. Söl Smit ämaifükom yani ed äprimom ad spikön ome.

„Gödi gudik ole, o sö!” äsagom man labü balib lunik vietik. „Lödob in Lapän, soaliko. Neodob flenüli. Logob, das dalabol vefapapagilis, kels neodons lomi gudik. Dalob-li remön bali onas?”

„Binol läbik!” ägespikom Söl Smit. „Plä böds bäldikum, kelis dakipob ad bridön, blebon böd te bal – binon gedik.”

Man bäldik äsmililom. „Gudö!” ävokädom. „Ged binon köl bödas buükik oba.”

Gedikafül no äkanon kredön utosi, kelosi ililon. Man bäldik älabom logodi flenöfik, e ven äsmilom, äsagom: „Ho, ho, ho!”

„Gödi gudik, o flenül!” Ekömob ad dugön oli lü lom gudik, kö ai *obinol* läbik. De timül at binol flenül patik oba,” äsagom man bäldik.

Söl Smit äpladom Gedikafüli ini cek jönik gretik, e man bäldik labü balib vietik, äpladom ceki kälöfiko ini slifavab oka.

„Dugob oli lomio, dat okanol primön lifi lunik läbik lä ob in län jönik püdik,” äsagom smililölo. Gedikafül äyälön fredö.

Sevol-li, kim äbinom-li man at?

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 2

FEBUL 2007

(Pads 13 jü 20)

O Volapükaf lens Valöpo!

Ko blesir gretikün ebükob statudis nulik Volapükaneffa su pads gaseda yanula, e spelob, das Volapükaf lens ya ereidons onis.

Bi Volapük glofon ai, binos veütik, das slopans püka nolons nomis, kels tefons oni. Äs Cifal penom: pos tüp nefüma, Volapükamuf nu labon lifi nulik, e bi ömikans no suemons gudiko diseini adelik mufa, zesüdos ad redakön statudis lönedik pro fütür ota. Ed obs binobs fütür Volapükamufa. Dub steifüls obsik, votikans onolons püki, ed opladulons oni pos dead obas.

Ab din vemo gudik binon dönulifükam Volapükakadäma, kel äslipon dü yels mödik. Anu i Kadäm labon lifi nulik. Äsä okanols reidön in statuds, Kadäm lölöfik binädon me limans jöl. Tü timül at, dabinoms limans fol, sevabo: pösods, kels dalabons sevi legudik püka. Kadämans at odugoms Volapüki ve veg gudikün. Ab nog dabinons plads fol ad nüsumön fa Volapükans votik, kels edalärmons püki, kels eblufons noli legudik püka dub laut lartügas rigädik e tradutodas se püks votik, igo dub laut bukas. Ünü tim okömöl, Kadäm obinädon me breins gudikün mufa, ed ogaranon, das pük olönedon ai pro tim nulädik.

Flen obas, söi Meira, vilom, das alan sevon dö dabin in Bevüresod ela „Wikipedia.” Binon sikloped, kel ninädon nunis nitedik medü püks mödik; Volapük labon i pladi oka. Pro utans, kels dalabons nünömi, obinos plak bläfodik ad visitön resodatopedi at. Ladet binon: <http://vo.wikipedia.org>. Flen Meira i bejäfom „Vükifoni,” kö kanoy pladön vödemis rigädik in püks valik (keninükamü Volapük). If reidan(s) vilon(s)öv i keblünön nuni tefik, ladet ad atos binon: <http://wikisource.org/wiki/cifapad:Volap%C3%BCk>. Mutob danön ladöfiküno söli Meira äsi fleni Manie demü vob legudik at.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

II:14:2007

SIT BEVÜNETIK NULIK (FINOT)

Jinos äsif valikos leodon. Ad gespikön nuni obik, penamaflen Britänik oba kanom gespikön medü el KOD-pükik-Linglik. Posä egetob gspiki omik, dekotob vödemi penükotöl medü el KOD-talaglöpik. Ye ba süpo vilob süpädön omi me patäd, kel patuvon in el KOD-pükik-patik-Tsyinik, ab no in el KOD-talaglöpik. Kleiliko penamaflen Britänik oba no kanom suemön vödemi obik, bi no kanom dekotön nunis valik pegetöl medü el KOD-talaglöpik. Ad kanön suemön Tsyinoti oba, mutom i lärnön eli KOD-pükik-patik-Tsyinik, u mutom labön ai lä om namabuki tefik. If labom penamaflenis mödik da vol, mutom lärnön balatis patik ela KOD tu mödikis ad kosükön flenis okas. Atos otöbom omi vemo, bi äsä ya elogobs, el KOD no binon so fasilik ad lärnön äs pereklamöl.

Lo fikul ad nükotön e dekotön vödemi ela KOD, speloy, das nünöm okanon yufön gebanis in tef at. Samo, du nükotam, nünöm no jonidon ad välön malis gramatik pötöfik. Dü dekotam, nünöm okanon dunön mödikumo, bi vödem ela KOD no binon telsinifik; sekü atos cin ba kodonöv, das bit vedonöv itjäfidik.

Bü yels fol, lafab ela KOD äbinon mu patik; binädon me mals nelatinik. Ma slopans ela KOD, penasit at binon vo neudik leigodü püks mekavik ya dabinöls. Ye pos dakonsälams mödik, slopans it äbaicedons, das kanoy gebön i lafabi latinik.

Naböfodönuamo el KOD nendoto binon steifül nulik visü jenav pükas mekavik, do els KOD-ans it buükons nemi „sit.” Ye jenav bevüpükava nunon obes, das sit somik labon säkädis. Ekö aniks:

- (1) Vöds bevünetik frutons ad dasev sita, ye vöds 35.000 matemate pejaföls no binons fasiliko lärnoviks;
- (2) Bi el KOD no dalabon gramati, studan muton lärnön ti jäfidis valik pö el KOD-talaglöpik, ed atos tupos;
- (3) Dabin ela KOD-pükik-patik nefruton ad kosam bevü pükans difik, bi nunigetan muton i reigön notodis patik pükas votik;

II:15:2007

- (4) Sit ela KOD no kanon fomön siti lölöfik kodü süntag e sinifav okas; atos odämos tefü volf onik.
- (5) Pük no binon kaened; volfon ve veg lönik.

TIDADÜP LINGLÄNAPÜKA

(fa hiel Rubem Braga)

– Is this an elephant?

Klienäl nemedik oba äbinon ad gespikön noiko; ab no ai mutoy sökön stigädi balid oya. Loged vifik, keli äjedob lüodü jitidan, äsaidon ad suemön, das ispikof fefiko, ed älabof jini mena, kel mobon säkädi veütik. Sekü atos, ävestigob küpälikumo yegi, keli äloseitof obe. No älabon probodi logädik, de kelos men labü tikäl mu vifik kanonöv kludön, das no äbinon leefad. Ab, if deükoy probodi de leefad, no kodü atos stopon ad binön leefad; ed ifi deadon sekü kötet grobälik at, laibinon leefad; laibinon, ibä leefad deadik binon, prinsipo, leefad, soäs votikafs valik. Ämeditölo tefü atos, ämemob ad küpälon, va etos älabon futis fol, futis bigik fol, äsä leefads kösömons ad labön. No älabon. Ni äkanob tuvön göbi smalik, kel kaladon nimi gretik at, e keli ömna, äsä ya äküpedob in sirkud, äsvönon me kein cilöfik.

Pos fin tikasökoda obik, äflekob obi lü jitidan, ed äsagob äsüadölo:

– No, it’s not!

Älivükof seifi smalik, koteniko: zögam gespika obik imuifükon ofi. Nemediko äsäkof obe:

– Is it a book?

Äsmililob dö säk at. Elifädob dili lifa obik vü buks, sevob bukis, jäfob me buks, kanob dientifükön buki pö loged balid vü yegs valasotik votik, samo flads, bakastons u cels madik – kiosotik! Etos no äbinon buk, ed igo if öniludoy, das dabinons buks me bösi petanädöls, etos no öbinon bal onas; äsümon in mod nonik ad buk. Gespik oba äzögon muiko sekuns tel:

– No, it’s not!

Älabob blesiri ad logön ofi dönu koteniki – ab dü sekuns te nemödiks. Vom et äbinof bal tikälas nesatükovik at, kels ai mobons okes säkis ed ai meditons me nuläl dredik demü binäl dinas.

(Flekolsös padis tel ad fövön konoti muadik at)

II:18:2007

TIDADÜP LINGLÄNAPÜKA (Fövot)

– Is it a handkerchief?

Säk at vemo ätupon obi. Ad sagön verati, no äsevob, kis kanonöv binön el handkerchief; ba äbinon bankoloen... No! no bankoloen. Kikodo äbinonöv-la-li bankoloen? Handkerchief! Äbinon nendoto vöd badöfik; ba äbinon kontrolan, u rietalinaglokil... u ba, vemo luveratiko, kapadol. Viomodo äbinosöv, ägespikob kuradiko:

– No, it’s not!

Vöds obik ätonons laodiko, me mäpet anik, ibä önaudob ad lekoefön, das etos, u din votik seimik zi nilü ob, ökanon binön el handkerchief.

Täno dönu äpronof säki. Säk at ye päbefoon fa loged semik, in kel ädabinon litil plotöfik, sot moba klänik, bosil vüda fagöfik. Vög ofik äbinon nevikum ka pö turn votik; no binob lölöfiko nensevik tefü vomalanav, e büä ämaifükof mudi okik, ya äsevob fümiko, das ötefos säki fümälik.

–Is it an ash-tray?

Fred gretik äfulükon lani oba. Balido, bi sevob, kis binon el ash-tray; el ash-tray binon zeniar. Telido, bi, älogedölo lü yeg, keli äjonof obe, äküpedob sümi nekösömik ona ad el ash-tray. Si. Äbinon yeg nögafofik binü bösin, lunotik mö zimmets degkil. Siems äbinons geilotü zimmel za bal, e su ons ädabinons luvegils krugik – tels u kils – in dil löpik. In zänahog, sot gefa pämedüköl dub siems at, ädabinon diled zigarüla päsmököl e, is ed us, zens nemödik, ed i lümät ya päfilidöl. Ägespikob:

– Yes!

Atos, kelos täno äjenon, äbinon nebeponovik. Logod voma gudik lölöfiko pälitükon dub vef freda: logs ofik änidons – vikod! vikod! – e smilil gretik äfloron vifiko su lips ofik bü brefüp nog pitenüköls dub meditam lügik ä netakedik. Älöädof boso se stul e no äkanof taedön ad koltenükön bradi oka e flapilön obi su jot, du äsagof go fäkiko:

– Very well! Very well!

Binob man natälo plafik, pato pö kosam ko voms. Fäkam, me kel äzelof vikodi obik, ätupon obi, äjekob, äjemob ed ävedob pleidik.

(Tradutod fa hiel Sérgio Meira)

([Finoti konota](#) kanols reidön in „Vög Volapüka” okömöl)

II:19:2007

ZEIL LIFA **medü säks e gespiks degjöl**

Säk degkilid: Bi kleiliko edunobs välis anik dobik, e, sekü atos, godöf ninü obs efbikon, dabinos-li nom, keli kanobs sökön, kel okleilükon obes välis gudikün?

Gespik degkilid: Lesi! Dil valik lifa obas paguveron fa LON. Ven dunobs väli, kel taadon ko lon tefik, pölobs, bi neletobs, das fölon zeili pötöfik lönik. Plü veütik lonem petaädöl, plü fefiko pölobs; seko moukobs ai jenöfi godöfik. Semikna, ad taadön ko lons somik jinos obes lübätik, te poso kanobs dasuemön stäänükami dämaba!

Säk degfolid: Kin binon-li lon gretikün?

Gespik degfolid: Löf binon lon gretikün. Patidon fa filosof valik, kel meriton nemi at. Plag ota votafomonöv jafädi lölik.

Säk deglulid: Lif at, pladulon-li pöti soelik ad menodön pölis obsik?

Gespik deglulid: Leno! Atos neai kanos binön so. Pelüvölo Lejön Godöfik dub vil lönik obas, zeil obsik binon ad pabalön dönu ko On, *ab te bi ledesirobs zeili at*. Anikans oneodons timi brefikum, ab utan, kel emotevon mö fagot gretik de rig oka oneodon timi lemödik ad atos.

Säk degmälid: Tefü neläbikans at, äsi tefü votikans, kels no nog blümons ad fölon zeili at, kis ojenos-li?

Gespik degmälid: Dil sästantik obas panemon LAN. Ven binon in Fon Godöfik Valikosa, binon lomo. Te as sam, kanobs betikön tofilis in fon u spagilis in furnod. In Fon Godöfik, LAN no neodon notodoti votik, bi Godöf binon notodot lölik, kel neodon nosi plu. Ab in züamöp difik, LAN neodon notodoti votik ad vobädön oki. Samo, if lubegan äkömomöv ini ledom gretik ed äprimom ad büdön dünanis us, nek öküpalon omi. Votaflano, if äkömomöv peklotöl äs

reg, täno alan ölobedon omi! Tefon logoti plödik. Saedot välas gudik e badikas jafon züamöpi obsik. If evälobs gudiko, täno züamöp obsik obinon gudikum, ka if evälobs badiko; sekü atos, notodot plödik, me kel jäfidon LAN obsik obinon jönikum. Ab if evälobs badiko, täno züamöp lanik obas obinon güo. Züamöp anuik obas binon lif taledik. Sosus notodotamed at, sevabo: koap obsik ovoron, okömobs ini züamöp difik, keli ejafobs dü lif at. Kaliet züamöpa okömöl osekidon de välis, kelis dunobs dü lif at.

II:20:2007

- Säk degvelid: E kis ojenos-li utanes, kels jiniko binons nefägiks ad välön gudiko?
- Gespik degvelid: Igo atans fino odasuemons völädi süperik välas gudik, ed ogetedons vilöfo onis, bi dil sästantik onas binon vo godöfik, e fino odasevons rigi verik onas ed odesirons te otosi, do ba oneodonsöv ti laidüpi ad rivön zeili lönik.
- Säk degjölid: E pö fin, ven efidunobs tävi obsik e binobs dönu in Fon Godöfik Valikosa, kisi ugaenobs-li?
- Gespik degjölid Plu ka kanobs igo dasevön anu. Lefredi odalabobs kevobanas Jenöfa Godöfik; ujonobs stunidotis Nämäda, Löfa e Nola Godöfikas in dils nenumovik jafäda; udunobs gloratrelü godöfik da timäds valik, no bi pämutobs ad atos, ab bi fino ävilobs osi, bi ekö nat verik obas, kel tuvon föli oka te dub lefred laidüpi to neletians su veg lunik fo on. E steif somik, no äbinon-li privileg ad sökön glorablevegi at?

KONOTIL

Ün del seimik hiel Petrus äbespikom dinis bisarik ko flen Don.

„Dini bisarikün elogob ädelo, ven kat oba ebemoniton dogi, ed itävon so jü dom jikösta obik.”

Hiel Don äseilom dü tim brefik. „Sevol-li, das id ob labob dogi, e din bisarikün, keli seimüpo elogob, äbinon id ädelo, ven dog oba, labü kat blägik su bäk, eburnon love mun! Jenöfo bunon love mun suvo.”

„Lesi! ägespikom el Petrus, ”suno osagol obe, das svins flitons!”

„Kömolös ko ob aneito, e dog odunon otosi i pro ol!”

Tü neit sököl, el Petrus, ko flen e dog, ägolons lü fel, kö äbinon lulak. Mun äsvieton e päfläkon in vat. Süpo el Don äprimom ad rönön. Dog äpöjuton omi ed eburnons fasiliko love lulak.

„Ekö!” ävokädom, „noe dog, abi ob eburnobs love mun!”

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 3

MÄZUL 2007

(Pads 21 jü 28)

O Volapükaf lens Valöpo!

In redakanapened obik dekula 2006, epenob dö veüt tidodemas gudik ad propagidön püki mekavik. Tü tim et ävilob tuvön tidodemi ela 'Ido' ad leigodön oni ko tidodems Volapüka, bi mufs tel at binons sümiks. Neläbiko no äkanob tuvön sümikosi. Ye poso, flen ela 'Ido' ekomandom obe tidodemi tiädü: „El 'Ido' pro Alan,” e jenöfo äkanob dareidön oni in Bevüresod.

Kisi cedob-li dö tidodem at? Veratiko num lärnodas binon saidik ad dastudön püki, sevabo: lärnods kildeg. Din balid, keli epenetob, binon, das dabinons bükapöks mödik ninü doküm at, patiko su pads lätik. Sötos binön blesir ad reidön tidodemi, ab mutob sagön, das pöks suvik badükons blesiri vipabik at. Konsäl obik lautane tidodema binon ad kälöfiküno dareidön namapenädi rigädik ad fümön, das pöks somik no pubons. E kleilükoy gramati püka gudiko, ko sams tefik mödik. Ab, cedü ob, nebuäd cifik binon, das sets (u latikumo vödems) ad patradutön fa studan, defons lölöfiko. Ven lärnöy püki nulik, viloy xamön oki pö step alik ad verätükön pölis, kelis kanoy fasiliko dunön, ab nen sets at (kobü kik tefik) atos nemögos. Seko studan no fümön, va vob pedunöl binon ai verätik, u no. E vöd lätikün in tef at: bevü bükapöks mödik ninü lärnod kildegid tidodema, reidoy: „Oportas levar ni frue morte!” Pök kinik!!

Votaflano tidodem tiädü: „Volapük pro Alan” viton nebuädis somik. Ma sev oba, no dabinons bükapöks us, e pö step alik studan kanon fümön, medü sets e vödems pötöfik, das progedon gudiko. Tidodem gudik binädon cifo me dins tel: balido, fom tidodema muton binön lübätik, e telido, muton ai dabinön kosäd positik vü studan e tidodem it. Laut tidodema gudik no binon fasilik, ab propagid benosekik püka jenöfo sekidon de vobod at.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom Ralph

III:22:2007

KIS BINON-LI „PÜK MEKAVIK”?

fa hiel John Redgwell

Sperantapükans anikna plonons, ven sagoy, das Sperantapük binon pük mekavik. Blöfädons, das stab ona binon püks jenöfo natiks. Demü atos, id on binon pük natik. Sperantapükan, keli nolob, eblöfädöm somo: „Vöd 'mekavik,' kisi sinifon-li?”

„Fa mens pemeköl! Sekü kod at, päks valik binons mekaviks. No dabinon dif sästantik bevü Sperantapük e püks netik in tef at.”

Kanoy blöfädön sümo tefü Volapük, el Interlingua, e r. Ye vilob blöfädön, tapladü ced at, das dabinon dif bal gretik bevü püks mekavik e püks netik. Tefon *volfi*.

Nomükam pükas binon fümik, ad mögükon bevüsuemi. Seko hiel Zamenhof äjafom Stababumäd Sperantapüka, kel ninädon nomis gramatik stabik püka. Ab sis tim et, datuvots nulädik epubons, vöds kelas no pubons in vödabuk Stababumäda at, samo tef□ televidöm e nünöm.

Läbiko el Zamenhof ädälom jafi vödäda nulik ad notodön suemodis somik. Nemoy onis „neologismoj, (= nulavöds). Püks netik i dalabons onis, klüliko, ab jaf vödäda nulik ad notodön suemodis nulik no binon cein teik, kel jenon in püks netik.

Da tim gramat it i cenon. Samo, in Linglänapük vönik pasetatim värba „speak” änompm „spake,” ab in Linglänapük nutimik binon „spoke.” I geb mögastada värba ti edeadon pläämü notodots äs „If I were you.” (= If äbinob-la ol). In Fransänapük no plu geboy mögastadi pasetik in pük mudik. Ceins somik binons ceins stabik. Stababumäd Sperantapüka no dälon onis in

Sperantapük! Fovo ceins in püks netik no pamekons fa pükavans calik. Sekons sekü geb püka fa mens geböfik.

Pük binon din lifik, e dins lifik cenons, volfdons laidiko. Utos, kel no volfon binon deadik, sevabo fösil! Kanoy leigodön püki netik (u topädik) ko plan liföl. Bleds ona pubons, glofons, deadons. Bleds nulik pubons, kels plaädons bledis deadik. Plan glofon, cenon.

III:23:2007

Püks vönik äbinons vöno äs plans liföl, ab nutimo binons äs fösils. Ye, if spikoy onis dönu, vedons äs fösils liföl! Samo, mens mödik gebons latini as pük bevünetik. Jenöfo vöds nulik mödik päjafons ün zänodatimäd ä pejafons ün timäd obsik ad notodön suemodis nulik, ab gramat stabik eblibon äs gramat huela Cicero.

Jenöfo, ma tikädöp bal, latin binon nog äs plan lifik ko flanaglofods ömik! Panemons Litaliyänapük, Spanyolapük, e r. Ye latin fa latinans paspiköl binon äs fösil liföl plana rigädik, kele egivoy bledis nulik plastik! Sekü atos, latin, rigo pük netik ä natik, lailifon nutimo as pük dilo mekavik. Vöds nulik lönedik pejafons fa latinans, ab gramat no cenon, no volfon.

Id otos binos tefü disinapüks äs Sperantapük e Volapük, ab noms gramata palonons no fa geb püka dü timäd semik patik, u fa stül lautana semik gretik, ab fa buk nomas, samo Stababumäd Sperantapüka. Cens gramatik davedons te sekü sluds menas, e binons süpiks e gretiks. If cens binons saidiko gretiks, givoy püke nemi nulik, samo ven ivotastidoy Sperantapüki, inemoy püki eli „Ido.”

Ven püks netik cenons saidiko, givoy id ones nemi nulik, samo Linglasaxänapük ävedon Linglänapük zänodatimäda, kel poso ävedon Linglänapük nutimik. Ye cens äbinons pianiks – no äsekons sekü votafomam pedisinöl.

Do püks mekavik difons de püks netik tefü volf, atos no sinifos, das ledutons lü kedot lövikum ka ut pükas netik. No baicedob ko utans, kels lesagons, das püks mekavik no binons püks veratik! Püks valik binons notods tika menik. Ibä mens valik binons leigiks, püks valik i binons leigiks. Ibä mens gebons pükis mekavik ad notodön tikamagotis okas, püks somik leigodons ko püks netik.

Pük mekavik binon pük, kela gramat stabik no cenon, u cenon te sekü sluds pükavanas. Ye püks mekavik binons fe püks veratik!

Gebobsös Volapüki e lifükobsös oni.

Penet redakana: Labols-li cedi tefü lartüg löpik? Kikodo no penols-li tikis olsik su papür in tef at ad bespikön dini kobo?

III:26:2007

KADÄM VOLAPÜKA

NUNOD 1

YANUL 2007

Tü del 16-id säk sököl pegeton:

„Lio kanoy-li tradutön vödi „model,” samo: a photo model, an art model, a supermodel; sevabo: pösod, suvo vom, kel vobon as pated pro lekanans, fotografans, e r äs jiels Gisèle Bünnen, Naomi Campbell, e r.”

Kadämans ebetikoms säki at, ed elönädoms sökölösi:

model = (hi/ji)vogädijonan (pro lekanans, fotografans, e r)

supermodel = susvogädijonan

Sinif läükik, sevabo: pösods genas bofik, kels dajonons okis nüdo u ti nüdo fo lekanans u fotografans potraduton me vöd „(hi/ji)nüdädan”.

Ko fred gretikün benokömaglidos Kadämans votik hieli Sérgio Meira se Nedän as liman nulik Kadäma, e spelobs, das odünom Volapüki da yels mödik.

R. Midgley

Sekretan Kadäma

DALEBÜD DE 2007, MÄZUL 1 (NÜM 2)

Dispenan: BRIAN R. BISHOP, Cifal Soga Bevünetik Volapüka.

Vätälölo, das dalabom lüäli fiedik ä täläktik kol Volapük, äsi noli legudik püka, literata e jenava Volapüka,

E baicedü daväls pluamanuma limanas Kadäma, ma bagaf 5.2 Statudas Bevünetik Volapüka (su pad 8 gaseda: Vög Volapüka, yelod 17, yanul yela 2007),

Cälob primü adel söli SÉRGIO MEIRA, lödöl tö zif: LEIDEN, Nedän, as LIMAN KADÄMA VOLAPÜKA.

Brian R. Bishop

Cifal Soga Bevünetik Volapüka

III:27:2007

TIDADÜP LINGLÄNAPÜKA (FINOT)

(fa hiel Rubem Braga)

Älövob mu koteniko tidadüpi balid at; ägolob da süts me steps fimik, e, ven älogob in magadajonaglät pipis Linglänik anik, päblufodob jenöfo ad remön bali. Nendoto äprimoböv spikoti lunüpik ko lelegätan Linglänik, if äkolkömoböv omi ün timül et. Ämosumoböv pipi de mud obik ed äsagoböv ome:

– It’s not an ashtray!

Ed om nendoto vemo äkotenikomöv, bi äsuemomöv, das kanob spikön Linglänapüki, ibä mutos binön ai plitik lelegätane ad konstatön, das lomänapük omik primon ad pasevön fa mens ritik läna, kol reiganef kela pakreditom.

(Tradutod fa hiel S. Meira)

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 4

PRILUL 2007

(Pads 29 jü 36)

O Volapükaf lens Valöpo!

Eprimobs anu yeli nulik votik, ed ekö pöt gudik ad betikön stadi anuik pukas bevünetik mekavik.

Balido betikobsös zeili rigädik puka somik, kel äbinon ad lofön menäte püki telid pro kosäd komunik. Erivoy-li jenöfo zeili at? No! Menät no zepon püki somik. Tikamagot binon gudik – ab valemo no pedaopton. Jenav jonon, das püks netik veütik efölons zeili at pläämü latin, kel pägebon mödo fa mens kulivik dü yels mödik. Ab anu latin eperon stadi privilegik at büik. Anu privilegi at dalabons püks netik veütikün.

Lo jenöfot at, mutobs betikön zeili votik, sevabo: ad fomön slopanefi, kel zepon veüti puka somik, kel gebon oni, e kel yufon slopanis votik da vol medü noganükams difik. Tikamagot at, nendoto, ya eplöpon. Sperantapük binon sam gudikün ota. Kanoy tuvön ti valöpo slopanis puka, kels yufons odis. Ab leigodü stad bü yels luldeg, zeil at id efibikon. Lanäl ot no dabimon anu äsä ädabimon bü yels luldeg. Ed atos binos pidabik.

E kod tefik i binon pidabik. Juls no vilons kuradükön studi pukas bevünetik. Sekü atos, no sevoy mödikosi dö ons. Ebuükons ad propagidön pükis netik ad tidön menis dö läns votik, do pük bevünetik ödunon otosi fasilikumo. Ab no viloy betikön mögi at. Skan Yuropa Pebalöl binon, das peloy monemi ai mödikumi ad gebön netapükis ai mödikumis pla pük bevünetik bal.

Jenöfot ya stunidabik! Dabinons-li mens bleinikum, ka utans, kels no vilons logön?

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IV:30:2007

PATÄD VOLAPÜKA (1)

Vöd patädik: PÖ

PÖ binon präpod rigik, e vöd(s), kel(s) sökon(s) oni binon ai in nominatif.

Ekö sams ad jonön gebi verätik präpoda at:

1. Ad sinifön: *dunölo duni(s) patik*, samo:

- a) *Pö* studs ofa, konsultof bukis mödik;
- ä) Kolkö moy menis alsotik *pö* danüd;
- b) *Pö* konsärt juitofs musigi klatädik;
- c) *Pö* tävs sevoy länis ä kulivis mödikis;
- d) Man pefanäbükom *pö* midun.

2. Ad sinifön: *sekü dun(s) semik*, samo:

- a) Eperom moni *pö* cütam skanik;
- ä) *Pö* vobiäl ofa, eliegikof vifiko;
- b) Binom saludan *pö* duns saludik oka;
- c) *Pö* nesnat omsik, eperoms lestümi flenas büik;
- d) *Pö* saun gudik, lif binon ventür aldelik.

3. Ad sinifön: *sevädoti patik*, samo:

- a) Sevobs ofi te *pö* nem;
- ä) Hiel Frank pasevädom *pö* gol oka;

- b) *Pö* klots, kelis lenlabof, binof vom liegik;
- c) *Pö* noid laodik, sevob, das äbinons cils nilädik;
- d) Alan tikon, das binom soldat *pö* juks leklinik oma.

4. Ad sinifön: *naedi sunädik*, samo:

- a) Espikof ome *pö* süpäd gretik oma;
- ä) Eglömob vödemi spikäda obik *pö* dredäl;
- b) Esuemof buki at *pö* loged balid;
- c) Ad savön dogi, *pö* nentik inügolom ini dom filik;
- d) Voboms mödikumo *pö* stigäd.

[[Fövot.](#)]

IV:31:2007

PENEDAGUL

O redakan löfik!

Kis binon-li ‘pük mekavik’? Volapükaflen John Redgwell epenom dö latin in lartüg okik vemo nitedik, keli ereidobs in nüm lätikün gaseda (17.3, 3/2007, pads 22-23) do latin leno binon mekavik. Nendoto John, ko kel suvo elabob disputilis leflenöfik bevülogamiko ed in pads gaseda obsik, eniludom gidetiko, das no ökanom notodön tikis okik, kö negudiko digidom püki ai vöniki ed ai yuniki.

Primo: „Pük binon din lifik.” Lesiö! Latin lifon: logolös e lilölös pösodis, kels adelo spikons, löfaflätöns, kanitons, zanons, smilons, drenons, e r. medü pük at: brefo notodons valikosi lifa latino, kelosi notodoy in pük seimik votik. Dub bevüresod visitolös:

latinitatis.com; lvpa.de/html/latinus.htm; lvpa.de/html/lupanus.htm

Miedets flena John fibons, ven metafors dobons. „... gramat stabik [latina] eplibon äs gramat huela Cicero”. Lesiö! Ab leno kodü atos binon fösil. El John ipenom dö cens in Linglänapük (a.s. spake/spoke). Cens at äjenons ven no ädabinon dugälam valemik ad lärnön püki at, kü no ädabinons televid e radion. Adelo (votaflano neläbiko) spikans balükons e laifövons gebi gramata e vödema. „If cens binons saidiko gretiks”, esagom, „givoy püke nemi nulik, samo, ven ivotastidoy sperantapüki, inemoy püki at eli „Ido”. Samo, sio, pro Latin/Spanyänapük. Ab if no dabinons cens, pük blebon otflano ko ‘cils’, samo sperantapük e latin. „Cens gramatik davedons te sekü sluds menas”. Lenoö! Sekü gebam menas. If geb no cenon, gramat no cenon. Kadäm Fransänik suvo sludon, ed igo dalebüdon tefü vöds e foms Fransänapüka – lölöfiko vaniko.

„Püks valik binons notods tika menik”. Lesiö! E latin binon notod tikas menik – in penam e spikam – bü milyels, ed adelo, e fütüro.

Brian R. Bishop,
Leigh-on-Sea,
Linglän.

IV:32:2007

ELOT ZAHIR (1)

fa hiel Jorge Luís Borges

In Buenos Aires elot Zahir binon könäd komunik völadü pesodazims teldeg, su kel tonats: N T e nüm: 2 pekratons dub jeifalam u penedaneif; su flan votik pegavon yelanüm: 1929. (Tö Guzerat, ün fin tumyela XVIII-id, tigrid äbinon el Zahir; in Pärsän mälöm (1) keli hiel Nadir Shah äbüedom jedön ini lestab mela; in fanäböps di Mahdi, ünü yel: 1892, kompad smalik, keli hiel Rudolf Carl von Slatin ädoatom, pävilupöl me turbanädileds; in sünagog di Córdoba, cedü hiel Zotenberg, vein bal in maboin bala se kölüms mil teltum; in yudaziläk di Titwan, lestab fonäda). Adelo binos del

degkilid novula; ün fin neita velid yunula el Zahir äkömon ini nams obik; no plu binob utan, kel äbinob ettimo, ab nog padalos obe ad memön, e ba konön, jenotis teföl. Binob nog, ifi te dilo, hiel Borges.

Tü yunul 6-id ädeadof jiel Teodelina Villar. Magods ofik, ünü 1930, äfulükons timapenädis volädik; bundan at ba äkeyufon ad jafön magädi, das äbinof vemo jönik, do no sams valik stütöns lecedi at. Jenöfo, el Teodelina no so äkälof jöni, äsä nendöfi. Hebrejans e Tsyinänans äbeopenons dinädis menik valik; in el Mishnah reidoy, das pos solamoikam zädelik, skrädan labü nad no sötöm plödikön; in Buk Ritulas, das vüdäb, ven geton bovüli balid, muton logotön fefiko, e ven geton telidi, stimo ä läbiko. Sümik, ab staböfikum, äbinon sevär, keli äflagof de ok el Tepodelina Villar. Ästeifof, äs slopan konfutsita ud äs talmudans, veräti neriprodivik duna alik, ab steifäl ofik äbinon stunidabikum ä fikulikum, bi noms lekoefa ofik no äbinons laidüpik, ab sumätöfükons okis lü vims ela Paris u ela Hollywood. El Teodelina Villar älogädo in tops gidöfik, tü düp gidöfik, in fom gidöfik, labü nekliden gidöfik, ab nekliden, fom, düp, tops ävorädikons ai ti sunädo ed ädünons (in mud ela Teodelina Villar) as sams fäkiäla. Äbesteifof veri, äs hiel Flaubert, ab veri in timülöf. Lif ofik äbinon samöfik; däsper ninik ye ai ävorükon ofi. Ästeifülof votikamis nenropiko, äsva ad fugön de ok it; köl e fom herema ofik äbinons famiko nefümöfiks. Ai ävotikons i smilil, logodaköl, logaslob. Sis 1932 äbinof desino ä kälöfiko mägik... Krig ädavedükon säkädis mödik, dö kels ämutof

IV:33:2007

tikön. Nü el Paris pekoupon fa Deutänans, kio söföloy-li vogädi? Foginänan, keli ai iminiludof, ädälom oke ad migeböns kredäli ofik ad selön ofe hätis zilidöfik semik; ün yel at, äsagoy, das dins ledrolik at neai pülenlabons in Paris e, sekü atos, no äbinons häts, ab vims vilädik ä nenzeplik. Mifäts no kömons soeliko; dokan Villar ämutom fealotädön lü süt: Aráoz (2) e magod dauta omik äjönükon reklamis dö krems e dö toods. (Krems, kelis suvo äsmivof sui skin okik! Toods, kelis ya no ädalabof!) Äsefov, das plag gudik lekonedä oka äflagon liegi gretik; äbuükof ad soalükön oki, kas lemikön. Zuo ädolos ofi ad mätedön ko jipulils nenstöfik. El Aráoz: räyun dagik äbinon tu moniflagöl; tü yunul 6-id, el Teodelina Villar negütöfiko ädeadof zänodü el Barrio Sur (Räyun Sulüdik). Sötob-li koefön, das, pämufofölo dub levip Largäntänik stedälikün: lucäd, älelöfob ofi, e das deadam ofik äkoedon drenön obi? Reidan ba ya iniludon osi. Dü deadagaläds, proged korupikama kodon, das deadan gegeton logodis büik oka. Ün timül semik neita kofudik et yunula, el Teodelina Villar äbinof magiviko ut, kel äbinof bü yels teldeg; logod ofik ägegeton nämäti, keli givons pleid, mon, yun, sev, das kronoy dinitaleodi, nelab fomäla, mieds, voräd, stup. Ätikob sümikosi ad fom nonik logoda at, kel so äkudükon obi, obinon lätik, ibä äkanon binön balid. Stifiki bevü flors älvob ofi, gudükumöli nestümi ofik kol deadam. Äbinos ba düp telid göda, ven äsegolob. Plödo keds pespetöl domas lövik ä domas balteadik isumons jini nedabinotik, keli kösömo sumons neito, kü jad e taked balugükons onis. Brietik me pid ti nepösodik, äspatob ve süts. Lä gul ela Chile ed ela Tacuri älogob viktualiselidöpi maifik. In selidöp at, neläbo obe, mans kil äpledoms me kads.

Vöd: taced, ud el „oximoron,” sinifon gebi ladyeka, kel jiniko taspikon subsati, keli tefon; samo, gnosidans äspikons dö lit dagik, lalkimans dö sol blägik. Segolön se top visita lätik oba ele Teodelina Villar e drinön ludrinedis lalkoholerik in viktualiselidöp äbinos sot ela „oximoron;” grob, fasil oniks äblufodons obi. (Kadapled in selidöp äpluükon taädami).

Sextant: stum stelavik vönädik ad mafön geiloti stelas.

Ba in zif Buenos Aires, kö älödom el Borges, kel binom it heroedan konota.

[[Dil telid.](#)]

(Tradutod fa hiel S. Meira)

MAN, KEL ÄRISKÄDÜKOM DABINI LAIDIK LEVALA

fa hiel Frank Roger

Stels äsvietons nidiko pö neit at nen mun. Igo tufäl lenonik pülikün lefoga ädämükon nendöfi sila, kel äflamon me stels tu mödiks ad numön.

„Vio jönik,” äsagof jiel Sylvia hiflene oka David me vög nentonik, äsif ädredof, das vöds laodiko pespiköls ödämükons-la stili takedik. „Vero dredilik.”

„Kanoböv seadön is ad logedön osi laidüpo,” äbaicedom el David. Dü tim brefik äseadons us seiliko ed ästunidons leglimöfi sus ons.

„Ekö!” äsagom süpo el David, du äjonom stripi lita, kel ästuron jüi horit. „Stel dofalöl.”

„O David! Kanol dunön vipi anu,” äsagof el Sylvia, kel äflapilof kuradükölo fleni oka su jot. „Alna ven logoy steli dofalöl, kanoy dunön vipi.”

El David ätikom dü timül, täno äsagom; „vipob, das logobös steli dofalöl votik.” Töbo sekuns anik latikumo, strip telid lita äpubon in sil.

„O David, vip ola ejenöfikon.”

„Si, si,” äsagom el David digidölo. „Kanob-li dunön vipi votik anu?”

„Ab klüliko,” äsagof el Sylvia. „Vipi kinik odunol-li atna.”

„Vipob, das logobös steli dofalöl nog bali,” ägespikom el David nenzogo. El Sylvia äfronükof flomi. „O David, no vilol-li dunön vipi difik?”

„No,” ägespikom, ed äjonom stripi kilid lita, kel änidon da stään fa stels pebeseidöl. „Ekö ya strip okömöl. Vipob, das logobös steli dofalöl nog bali. Ekö! ekö on. Vipob, das logobös steli dofalöl votik. Lülogolöd!”

„Ab David...” Töb e nesuem ikripions ini vög ofa. „Kisi dunol-li? Kisi sinifos-li bo atosi?”

Stels dofalöl primons ad pubön vifiko, bal pos votik. El David ädönuom vipi oka ai plu; tü timül alik ätövom stripi nulik lita silo. Älogedom löpio pö küpäl lemuik, pesludöl ad no nelogön igo steli dofalöl balik.

„Vipob, das logobös steli dofalöl votik. Benö! Vipob, das logobös steli dofalöl votik. Gudö! Vipob, das logobös steli dofalöl votik.”

„O David,” äsagof jiel Sylvia du suemäl älitikon. „Kikodo mutol-li dobükön ai valikosi? Logolöd sili! Äbinon so jönik, ed anu...”

El David töbo älilom ofi ed ästeifülom ad lönedükön ritmuti gloföl stelas dofalöl, kels äpubons ed äfëfilikons. „Vipob, das logobös steli dofalöl votik, vipob, das logobös steli dofalöl votik...”

Suno sil ädakrudon me strips lita vietik äsif äbinon-la kanevad, kel päதாகոն ko neif pödao. El David äropom vipis lienetik oka ad kleilükön vifiko utosi, kelosi ädunom. „Vilob sevön, dü tim violunik kanoy fövön siti at. Logolöd! Vipob, das logobös steli dofalöl votik...”

„Nedunolöd osi, o David, begö!” älebegof el Sylvia. „No sevöl utosi, kelosi dunol. Kis obinos-li sek atosa? Kin sevön-li sekis pekodöl dub atos! Löfü God, o David, nedunolöd lieneti somik!” Ägleipof bradi oma. Ab el David no äjinom dalilön ofi. Äbinos fikulik ad sevön, kis öjenos anu. Stomül stelas dofalöl äfalon anu sui ons, ed el David ädönuom ai vipi oka: „Vipob, das logobös steli dofalöl votik . . .”

El Sylvia äpedof namis oka ini puns ed äprimikof ad slokön. „O David, begö! stopö büä ojenon bos jeikik. Kin sevön dämi, keli kodol! Ba dasleitöl-la stöfi lölik levala!”

„No spikolöd so fopiko, o löfan! No cedob, das dabinon riskäd

Te vilob sevön, violunüpo kanoy fövön vipijenöfükami at. Kisi ädunob-li?

Ekö! Vipob, das logobös steli dofalöl votik.” Lölöfiko no pespetöl, sil neitik igeikon lü pub rigik oka. No äkanoy logön litastripi balik. Stels äsvietons ed änidülons äs büo.

„Stebedolös!” äsagom el David. „Vip lätik oba no pegevon. Sötos binön stel dofalöl votik. Bos dobik dabinon is. Älogedom löpio, küpäliko skrutölo sili, ab nos imufon. Seil dibiköl äfomon pödaglun mimalik ta mel nemufik nadasteigas nidülöl. Seil ävedon minuts, e jünü nos icenon.

„O David! äsagob osi ole,” ästötöf el Sylvia vü sloks. „Godö! Kisi edunol-li? Kis speton-li obis anu?”

FIN

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

SMILOBSÖS FINO!

KONSÄL GUDIK

„Nükömolös! nükömolös!” ävokädom klotiselan feilane, kel äzogom dü sekuns anik fo jonetöp ad xamön kälöfiko canis pedajonöl us.

Selan: Is kanol remön canis gudikün ta suäms nejerikün.

Feilan: Selol-li jitis?

Selan: Lesi! Selob jitis jönikün.

Feilan: E binons-li kliniks?

Selan: Klüliko! Vemo kliniks.

Feilan: Täno lenlabolös bali onas, begö!

VERAT

Jimatan: Sevob, das büsidacif olik dalabom yaktis fol, toodis jöl e domis deg. Kisi dalabom-li nog?

Himatan: Moni tu mödiki!

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 5

MAYUL 2007

(Pads 37 jü 44)

O Volapükaf lens Valöpo!

Volapükaf lens adelik labons fikuli gretik ven vilons spikön püki, bi no dabinons Volapükaf lens votik, keles kanons spikön medü Volapük. Klüliko kanoy spikön Volapükaf lens votik medü telefon, ab suvo spikots somik no binons koteniks kodü neskiläd; reido y legudiko püki, ab ven maifükoy mudi, lineg sufon paralüdi.

Cedü ob, kod cifik fikula somik binon, das pük no binon dil lifa obsik. Samo, jenotis lifa obsik pidabiko no kanobs ai gudiko notodön Volapüko. Nen skiläd somik, no ospikobs Volapüki äs pük lifik. Ad vikodön fikuli at, binos frutik ad penön vödis anik aldeliko tefü jenots dela. Ekö jenots anik, kelis elifädob mudelo e tudelo viga pasetik:

„Adel binon mudel. Ün göd evabobs lü susmaket ad remön härbatis e canis votik. Poso eremobs bänsini lä garad, keli dalabon fiam ot. Tän egevabobs lomio ad blümükön fidedi obsik. Esäjalob pötetis e daukis; vütimo jimatan oba enulüdo f dogi. Pos fided elavob bovis, ereidob bukili ed eslipülob dü tim brefik; fino espatükob dogi. Jimatan oba evisitof jimasetani poszedelo. Ün soar desinob ad juitön televidaprogramis.”

„Adel binon tudel. Balido evisitob sanani ad givön ome rezäpi oba. Dalob ramenön oni odelo pos düp telid poszedela ad getön medini tefik lä pötekan. Poso evisitobs selidöpi in zänod zifila ad remön viktualis alsotik. Lomio ekömölo, eblümükobs fidedi kösömik obas. Poszedelo pulil flenas komunik evisitom obis. Elifädobs poszedeli mu plitik kobo. Jiklinükan id ekömof ad klinükön cemis. Dü soar at ojuitobs televidaprogrami, keli eregistarob edelo.”

Tü del alik, vöds anik. Somo Volapük ovedon dil lifa obsik. Vifiko odagebobs vödis zesüdik ad bepenön vigi obsik, e konfid pükik obas oglofon. Noe penolsös dö vig olsik, ab i reidolsös oni aldelo laodiko. Neido y te minuts anik adelo ad atos. Otuvols, das okanols notodön jenotis lifa ai fasilikumo; sekü atos, id okanols spikön skilädikum! Din meriton nemuiko steifüli!!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

V:38:2007

ELOT ZAHIR (2)

fa hiel Jorge Luís Borges

[Dil [balid](#).]

Äbegob ludrinedi rojatik; in cänamon ägivons obe eli Zahir; älogedob oni dü timül; äsegolob sui süt ba ya äfifilikölo. Ätikob, das no dabinon könäd, kel no binon sümbol könädas valik, nenfino nidölas in jenav ed in fab. Ätikob dö el „obolon” hiela Charon; dö el „obolon,” keli äbegom hiel Belisarius; dö mons kildeg hiela Judas; dö dragmads jinepuedana: Lais; dö könäd vönädik, keli älofon bal slipölanas ela Ephesos; dö könäds kleilik magivana elas „Neits Milbal,” kels poso äbinons te sirküls papürik; dö mon nefiniköl hiela Isaac Laquedem; dö könäds largentik mäldegmil, bal pro liän alik poedota gretik, kelis lautan: Firdusi ägegivom rege, bi no äbinons goldiks; dö grams golda, kelis hiel Ahab äkoedom fimükön sui maat; dö flon negegivovik hiela Leopold Bloom; dö fran labü regamagod, kel äsävilupon, nilü Varennes, eli Louis XVI äfugöl. Äsif dü drim, tikod, das könäd alik dälön sinifis famik at äjinon lü ob levemo, do neplänoviko, veütik. Äbegolob, aiplu vifiko, sütis e legadis nenmenikis. Fen ästöpon obi lä gul semik. Älogob treili ferik vorik; po

on älogob glunatvilis blägik e vietikis vestibüla ela Concepción. Iziglibob sirkülöfiko; anu äbinob fagotü mets tum de viktualiselidöp, kö ägivy obe eli Zahir.

Äflekob obi; nügol dagik äjonon obe, se fagot, das viktualiselidöp ya pifärmükon. Tö süt Belgrano esumob loatatodi. Nenslipik, pädalaböl, ti läbik, ätikob, das nos binon lās stöfimik, ka mon, ibā könād alseimik (samo könād völadü pesodazims teldeg) binon ibo lised fütüras mögik. Mon binon nedabinotik, ädönuob, mon binon tim fütürik. Kanon binön poszedel su süt, kanon binön musig hiela Brahms, kanon binön kaeds, kanon binön cög, kanon binön kaf, kanon binön vöds hiela Epictetus, kels tidons dö nestüm kol gold; binon el Proteus votükovikum, ka utan nisula Pharos. Binon tim nebüosagovik, tim hiela Bergson, no tim düfik Slama u ela Stoikhé. Fümetimans noons, das dabimon-la in vol jenöfot mögik igo bal, o.b. jenöfot, kel äkanon jenön; könād sümbolon libavili obsik. (No äniludob ün tim et, das „tikods” at äbinons käfed ta el Zahir ä fom balid fluna diabik). Äslipikob mu kudiko, ab ädrimob, das äbinob könäds, kelis ägaledon grifiun.

Ün del sököl äsludob, das ibinob brietik. Id äsludob ad libükön obi de könād, kel so äkudükon obi. Älogedob oni: nosi patik älabon, plä kratots anik. Sepülön oni in gad u klänedön oni in plad seimik in bukemöp äbinosöv gudikün, ab ävilob mogolön de kul e flun onik. Äbuükob ad perön oni. No ägolob lü Pilar ün göd et, ni lü deadanöp; ävegob me träm lü Constitución, e de Constitución lü San Juan y Boedo. Änexänob süpo se trämavab tö

V:39:2007

Urquiza; älüodikob vesüdio, poso sulüdio; ämigob, ma nenleod pestudöl, sütagulis anik, e su süt, kel jion lü ob sümik ad valiks, änügolob ini bötidöp seimik, äbegob ludrinedi seimik ed äpelob oni me el Zahir. Äfärmükob logis po lünät smokik; äplöpob ad no logön domanümis e sütanemis. Ün neit et äslugob piluli ela „veronal” ed äslipob takediko.

Jü fin yunula äjäfikob me vobod ad penön konoti magälik. Ninädon notodotis rätöfik bal u kilis – pla el blod, äpenob eli glävavat; pla el gold, eli snekabed – e peponon ma leced pösoda balid. Konan binon härmit, kel äklemom kosädi ko mens e lifom in sot läneda däsärtik. (El „Gnitaheidr” binon nem topa at). Kodü stedäl e balugöf lifa omik, mens anik cedons omi silanani; atos binon tuükam relöfik, bi men nendöbik no dabimon. Ad no penön mödikosi: om it äsäkapom fati okik; veratos fe, das atan äbinom magival famik, kel me lekans magivik ilabedom divi nenfinik. Jelan diva at ta monidesir lienetik menas binon disein, kele ededietom lifi okik; aldelo ä alneito galedom oni. Suno, ba tu suno, galedam at olabon fini: stels ekonons ome, das ya pesmiton gläv, kel odadränon omi laidio. (El „Gram” binon nem gläva at). Me stül ai komplitiköl, betikom nidi e fleköfi kopa onik; in bagaf seimik spikom dö fitajubs; in votik sagom, das div fa om pagaledöl binädon me gold stralöl e lins redik. Fino suemobs, das härmit binon snek: „Fafnir,” e div, su kel seaton, ut elas „Nibelungen.” Pub hiela „Sigurd” finükon süpo konoti at.

Äsagob, das ledun smalota at (bevü kela sets änüpladob, nolaviko, liänis anik ela „Fáf-nismál) ädälon obe ad glömön könädi. Ädabinons neits, kü äcedob obi so fümiko fägiki ad glömön oni, das ämemidob oni desino. Nendoto ätuükob gebi timülas at; äbinos fasilikum ad primön, kas ad finükön onis. Vaniko ädönuob, das sirkotil nikelinik lejekik at no ädifon de votiks, kels sirkülons de nam bal lü nam votik, leigiks, nenfiniks ä nendämiks. Pästigädölo fa meditam at, ästeifülob ad betikön könädi votik, ab no äkanob. Memob i sperimänti seimik, pävanüköl, geböl könädis Cilänik völadü pesodazims lul e degs, e könädi Luruguyänik völadü pesodazims teldeg. Tü yulul 16-id älabedob pouni bal; delo no älülogob oni, ab ün neit et (e votiks) äpladob oni dis luskop ed ävestigob oni yufü lit lampada lektinik. Poso ädäsinob oni me stib, travärü papür. Ädufalons nid, ed i drak, e hisaludan: „George;” no äplöpob ad votükön tikamagoti fimik at.

[[Dil kilid.](#)]

(Tradutod fa hiel S. Meira)

VOM FILIK

fa Frank Roger

Smel levemik rosadas äfulükon luti soarik. Sol äjedon stralis lätikün oka sui lefogs, kels äflotons geilo sus horit. Äkoldülikos, e lefogs äprimons ad votakölikön: rojan kleilik nevifiko ävedon karmisinik e purpurik.

Ab man äbilibom su yal ed älogetom seilo e drimäliko lü sil dagiköl, du id älülogom mufilis lufümik in dag, kel ävilupons valikosi jüs pub stelas balid nidülöl.

Ko seifül äseidom oki in flökastul oka ed äreifom väreti konyaka su tab bäadik flanü om. Soaralulit ivotafomon flumöfi yelovik voiko blägiki. Älasumom väreti, ämufilom nevifiko konyaki, ed äslürfom oni. Äbetikölo nosi pato, äsulogom süpo – e pö naed balid älogom vomi filik.

Ärönof lefagao, pö sim verik logäma omik, vü bimüls e bims töbo logädiks; balna ätikom, das äkanom lilön smili benotonik ofa, kel ägeleogon in neitalut.

Äbinos zesüdo fomäl oma.

Äslipom püdiko dü neit et.

Kü sol ämodonikon ninü mel flamas, änügifom konyaki votik ed ägolom sunädo lü yal. Vien no ädabinon; ton nonik.

Äseadom in flökastul ed älogetom seilo lü fels loveflanü gadakiud bo dü lafadüp. Tio idrinom konyaki oka, ed ästunidom ga sili lölöfiko nen lefogs e stels.

Tän, süpo, älogom stedo föfü ok – ed älogom dönu vomi filik.

Naedü at äbinof nilikum, ba mets luldeg mo de om. Äsenom flapi lada, kel äpebon levemo, ed äkanom lilön kleiliko smili klilik voma; id äküpedom, das ärönof nüdafuto. Dis flams flamülöl älenlabof juüpi lunik, kel äkontagon gluni. Ärönof vifiko, tu tu vifiko.

Äslipom gudiko dü neit et. Ädrimom dö filetatop, kela flams klilik rojanik ädanüdots zü boadablögs.

Tü neit sököl ya ästebedom ofi; äseadom in flökastul, lad äpebon lienetiko, logs äskruton dagi. No äküpälom ni ad dom vagik pödo, ni ad stels löpo, e no äsevedom smeli rosadas, kel äfulükon lutemi. Te äseadom us, ed äledesirof ofi.

Fino sufäd oma päbläfon – – – atna äbinof vo nilikum ome; äkanom loegön ofi rönön, me flams petegöl, herem ofa lunik flitöl po of.

Anu äsevom nemuiko, nen jad dota, dö hikel äsmilof. Smil läcerik ofa äfulükon luti, spearüköl smeli rosadas e koldüli soarik. Nevifiko älöükom oki de stul, ädunom stepis anik föfio, ed älogetom lüodü of jüs inepubof. Peb oma änevifikon dönu. Odelo, ba odelo. Adelo ibinof vemo nilik.

Ägegom ini dom vagik äsif drimölo, äfärmükom körtenis bigik veluvik, äluxamom bukis me püf petegölis su bukaboeds, vasodi Tsyinänik, me sümbols magivik pedekölis, äbruvom soaraluti koldülik, ed äsukom sefädöpi vü stofeds satinik beda okik. Odelo-li? Ba odelo-li?

Tü neit sököl, no iböladom oki ad sumön väreti konyaka.

Äbinon vienül nenämik. Äseadom seilo su flokastul oka; buk, nepereidöl, äseaton su tab flanü om.

Sosus sol icenon ad köl dibikum ed inepubon fino dis horit, ävedom nãrvodik ed änetakedikom. Adelo vom okömof vemo niliko... va stedo lü om-li?

Äpubof dönu – – – Äloegom ofi kömön fagao, kel äzibunof vü bimüls, jedölo juüp lunik leitik ini lut, lemufükölo heremi ofa du flams äläkons koapi lölik ofa.

Smil ofa ägeleogon laodiko, kleiliko, e kü äbinof te steps anik de om, äsmililof, ed ävisipof ome: „Odelo, odelo,” ämoflekof logedi ofa ed ämorönof dönu in flamot lita e hita. Ädekluinom sueti de flom oka ed äsökom ofi me steps anik zogöl. Äbleibom logetön ofi dü tim lunik, jüs silhuät ofa japiko peskätöl äbinon tu fagik ad palogön.

Dü neit et älemufükom oki ai dönu in bed. Ädrimom dö fotafils, dö funifilüköps e dö smel japik sulfina. „Odelo.” Flams ävilupons koapi oma lölöfiko, e murölo äloverölm flanio votik oka.

Tü neit sököl, sosis iloegom ofi vevifön in viräd fila, istürom väreti lafafulik konyaka. Flumot jeragik äspilon love tab ed äronon sui blit oma. No igo ijäfikom me kluin miota.

Äsulogom – – – ed älogom, das äronof stedo lü om, smilölo laodiko; brads ofa äreifons omi. Anu lad oma äpebon lienetiko, ed ätifalom, ab äplöpom ad gegaenön leigaveti oka. Tän id om ireifom ofi, ed ifärmükom logis oka du flams ofa änüslugons omi, ed ipedof lipis filik ta lips oma...

Cils äsevons, das ideikons tu fagiko de lom, e ba öblamons kodü atos pö lüköm baik lü dom. Isludons seko ad takädön boso büä öprimons getävi lomio.

V:43:2007

Balan onas änügolof ini dom, ab älogof neki. Ävokädof, ab no äbinon gespik.

Tän alans ägolons ninio.

Dredilo äsukons da dom lölik, ab äkolkömons neki.

Ab tän – – – su yal ätuvons koapi mana. Pifilükon lölöfiko.

FIN

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

SMILOBSÖS !

MATAN SNATIK

Jimatan: Kiöpo äbinol-li aneito?

Himatan: Äbinob sogü flen gudikün oba.

Jimatan: E kiöpo äbinom-li flen gudikün ola?

Himatan: In biribötädöp.

NELEIGÖF

Fat: Sevol-li, o son oba, kikodo eflapob-li oli?

Son: Si! Bi binol nämikum ka ob!!

HO VI!

Hiflen: Cem kinik lä ol binon-li vamikün?

Jiflen: Fidacem ven fatül getom lektinakalkuli!

GESPIK STEDÄLIK

Pul: If äbinol-la balionan, kisi dunolöv-li ko mon?

Jipul: Nespäloböv oni!

KOD GUDIK

Cif: Kikodo kömol-li lato ini bür?

Dünan: Bi sagoy, das kurat binon plüt plinas, e no binob plin!

PATÄD VOLAPÜKA (FÖVOT)

[[Dil primik.](#)]

5. Ad sinifön: *timü*, samo:

- a) *Pö* nolüdavien stom binon koldik;
- ä) *Pö* saun gudik mens binons koteniks;
- b) Kolkömob omi ai *pö* düp ot
- c) No äbinof lomo *pö* nun at lügik;
- d) Voboy gudikumo *pö* göd.

6. Ad sinifön: *to*, samo:

- a) *Pö* prüd valik, pecütom;
- ä) *Pö* dredil oma demü mugs, äbinom pläo kuradik;
- b) Äbinof nilädan gudik *pö* neplüt oka;
- c) Äplidofs futaglöpädi *pö* dred menamödota;
- d) *Pö* fen omik, äspatom boso aldeliko.

7. Ad sinifön: *nämädü*, samo:

- a) Valikos mögon *pö* God;
- ä) *Pö* diktoran mens älobedons, u ädeadons;
- b) *Pö* diab saludans peblufodons;
- c) *Pö* batays mödik net at äkomipon ta net gretik;
- d) *Pö* propagid legudik pük bevünetik estäänükon oki da vol.

POSPENÄD

Äsä kanoy logön de sams löpik, präpod PÖ vobon mödo in Volapük. Ba osagoy-la, das binos gudikum ad gebön vödi votik, as sam: Valikos mögon nämädü God, pla: Valikos mögon pö God. Dabinons noms cifik tel in tef at:

If sinif seta binon telplanövik sekü geb präpoda PÖ, binos konsälabik ad gebön vödi votik; Semikna set binon leitikum gebü PÖ ka medü vöd votik lunikum, samo, ven penoy poedoti.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 6

YUNUL 2007

(Pads 45 jü 52)

O Volapükans Valöpo!

In pened oba mula pasetik ekazetob veüti püka „pösodik,” sevabo: nol vödas Volapükik, kels tefons lifi aldelik obas. Ven spikobs Volapüko, neodobs vödastoki somik ad „lifükön” spikoti, voto operobs okkonfidi, e no ospikobs skilädiko.

Ab no nedemobsös reidi Volapüka. Pro pluamanum Volapükaflenas, reid binon kontag balik ko Volapük. E su pads gaseda kanoy reidön lartügis alsotik: lartügis fasilik, fikulikum e fikulikünis. Laboy pöti gudik ad stepön pianiko da nivods difik. Juitobs mu vemo reidi lartügas fasilik, bi okkonfid obas glofon tefädiko. Lartügs fikulikum flagons gebi vödabuka ad tuvön vödis nekösömik. Ab ven steifüloy ad reidön lartügis „fikulikün,” blufod nämik dabinon ad no reidön onis sekü def vödas mödik. In tef at, din gudik binon ad dilodön reidedi somik ini dils teldeg. Somo okanoy studön gudikummo löloti dü mul. Pos stud kälöfik at, nol püka oglofon, ed okanoy senön progedi pedunöl.

Fino, kodü def spada, ekö penets tel, kels tefons lartügi: „[Elot Zahir](#)”:

- [1]. El „Thug” äbinon nem grupa sasenanas calik vönädo duniks in Nolüda-Lindän, kels äkultoms jigodi: Kali, ed älofoms ofe viktimis oksik.
- [2]. El Barlach küpetom, das el Yauq binon in Kuraan (LXXI: 23), e das profetan binon „Al-Moqanna” (Pevealölan), e das nek, pläämü spodan stunüköl: Philip Meadows Taylor, eyümäton onis ko el Zahir.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VI:46:2007

VOTASTIDAM SPERANTAPÜKA – MENOD-LI?

fa hiel John Redgwell

Studans Sperantapüka suvo cedons, das hiel Zamenhof äpöлом tefü väl vödas e finots aniks. Samo, suädons, das „estas” sötön binön „esas,” e das geb ladyeka labü –a e subsat labü –o jinon pölik. Ye, pos geb pluik püka suno konstatoj, das kod ceda at binon def plaka tefü pük, e das hiel Zamenhof ga no äpöлом dö dins at. Too igo utans, kels ya gebons püki ela Zamenhof dü yels mödik, cedons anikna, das kanoyöv metodön oni ad moükön misuemis valik. Gebob Sperantapüki ya dü yels plu ka teldegs, e cedob, das binon pük legudik fa letälenan pejaföl. Cedob ye, das no dabinon pük nendöfik (pük kinik binon-li-la nendöfik?) Klu ekö krüt obik tefü on:

Krüt balid tefon foyümoti „mal-.” Püks netik, äs Linglänapük e Fransänapük, ga labons foyümotis, kels sinifons taädi, ab geboy onis te ko vöds anik. Vöds stabik, soäs vöds, kels sinifons „gudik,” „gretik,” e r labons fomis patik ad sinifön taädi. Bi kazet in Sperantapük falon su silab folätik, pö spikam vifik mögos, das no liloy foyümoti „mal-,” seko kanoy lilön: „Donu al mi malgrandan glason da biero” (= Givolös obe väri smalik bira) as „Donu al mi grandan glason da biero” (= Givolös obe väri gretik bira). Sümo kanoy kofudükön cedi dö men badik ta ced dö men gudik!

Krüt telid oba tefon poyümoti „-ej,” kel sinifon „-öp.” Geb poyümota at kanon binön telplanövik, as sam: „lernejo” (= lärnöp). Samo, bumot, kö daülans lärnons eli yoga binon „lernejo,” ma siäm vidik. Ye Sperantapükans kösömiko suemons sinifa vöda „lernejo” as „jul.”

Krüt kilid obik tefon poyūmoti „-uj,” kel sinifon „-iār,” ed i pagebon ad sinifōn „-ān.” No dabinson poyūmot patik in Sperantapük ad sinifōn „lān.” Binon-li-la, das Linglān (Anglujo) binon bok semik pro Linglānans?! No cedob, das lödob in bok! Sperantapükans nuik suvo sagons: Anglio, Francio, Germanio, e r. ab jenōfo „-i” no binon

VI:47:2007

poyūmot in Sperantapük! Neodoy poyūmoti nulik ad tradutōn poyūmoti Volapükik „-ān.”

I geboy „-uj” ad nemōn bimis, kels prodons flukis, samo „pomujo (= podabim), ab podabim vo no binon podiār! Demū atos Sperantapükans kōsōmo sagons „pomarbo” (= podabim).

Sōtoy-li votastidōn Sperantapüki? Cedū ob: Leno! Ävotastidoy oni bü yels mödik ed enemy püki nulik at eli „Ido,” ab mens liomōdotik spikons-li eli „Ido” nutimo? Sperantapük rigik blebon as pük cifik bevūnetik, e geb Volapüka daglofon, ab el „Ido” no plōpon. In pük seimik vōds dagetons siāmi oksik dub geb. Sperantapükans sevons, das ven sagoy „lernejo,” vōd sinifon bumoti, kö cils lārmons ad reidōn, penōn, dunōn matemati, e r, e das „Anglujo” binon nem lāna – no bok ini kel seitoy Linglānanis! Sperantapük binon pük veratik, e püks veratik valik binons bosilo netikaviks. Mens, kels gebons Sperantapüki ya dü yels mödik no vilons, das votastidoy püki onsik! Votastidam püka mekavik muton jenōn ven pük binon nog yunik, u ven binon ti deadik.

Votastidam püka äs Sperantapük, kel dabinson nen votükam sis yels tum, no binonöv menod – binonöv katastrof!

BENOSEK

Benosek binon vōd veütik delas obsik. Ab sinif vōda at binon vidik. Mens mödik cedons, das benosek no dabinson nen mon mödik. Pro ons, man benosekik binon balionan; votikans cedons, das benosek binādon me mat läbik ko cils löfik. Tefū spot, baonan sagatik Pierre de Coubertin ācedom, das din veütikūn no binon ad gaenōn, ab ad kompenōn, leigoäs din veütikūn lifa no binon levikod, ab lüd. Ägidetom-li? Sagod oma, kel padōnuon mödikna fa mödikans da vol, jinon lesiōn cedi at!

VI:48:2007

NESEVÄDAN, KEL ÄLOGODOM TOMIKO SEVÄDIK

fa hiel Frank Roger

Vom bäldik äjūtof smilili ladōfik mane lifayelas za foldegas, kel inükōmom ini cem oka. Äblebof seilik, e notodot su logod, sofälik, ab säkiälik, äklülükon, das no äsevof omi, ed ägevon ome seko primāti ad primōn telspikoti.

„Poszedeli gudik!” äsagom nesevādan, „lio stadol-li adelo?” Valikos binon-li kotenik?”

Änutof plütiko ed äläükof: „Stadob gudiko, danō! pos zog timülik äsif no ispihof dü yels mödik ed äneodof töbidi legretik ad flumükōn vōdis dönu.

„Neodol-li bos?” äsäkom man büä ākanon reigōn dönu seil. „Labol-li valikosi, keli desirol is?”

„Si, binob kotenikūn is,” ägespikof. „Zib binon legudik, pōsodef binon flenōfik ä yufiälik, e labob gasedis oba e televidōmi oba ad fulükōn timi oba... do no dabinson mödikosi ad reidōn u ad televidōn tü tim anuik.” Älemufükof kapi, äjedof logedi vifōfik lü gul cema äsif äfūmof, das binon nog us, üf voto äsüenikof.

„Buükob ad seadōn is,” äfövofo, „ad memōn delis gudik pasetik. Nog memob kleiliko timi ven cils oba äbinons yuniks, ven matan oba älifom nog pō saun gudik, e fütür legudik äjinon ad levūdōn obis. Ag! Vio ledesirob timis at. Ab dins liedo no jäfidons soiko,” äseifof, du älogetof lü om nen jenōfo logōn omi, ab memis äfoükof fo sevälōf oka, kels ägeflumons se mieds fagikūn tikāla. Ag! dels et äbinons magifiks... matan oba äbinom bumavan, ed ävobom lomo; utos, kel ädālos obes ad juitōn famülalifi mu jōniki. Äkanobs dugälōn cilis obsik kobo, tapladü pluamanum menas. Ilabobs dauti nemü Jessica, e soni nemü Tomas. Äbinons cils tälenik ed ävedons, nesüpädiko, studans

legudik. Äbinons fon läba nenfinik obes. Äbinobs vo famülans fredik. Labob memis jönik vakenas valik, kelis älifädobs kobo. Ün hitüp alik ätävobs lü Spanyolän u Grikän, e lü tops votik, kels älabons sabajolis e soli mödik, kö äkanobs sätenidükön obis, e kö cils äkanons pledön. Poso cils obas ädaglofons, älüvons

VI:49:2007

domi ed ämatikons. Matan ed ob fredö äkoslogobs bäldi kotenik kobo, ab kanser ämosumon omi ün lifayel mäldegteli. Äbinos bü yels plu ka teldegs. Esoalob siso. Binob kotenik is, ab, äsä esagob osi ole, semiknaiko sufob soali, igo perisenäli, do elärnob ad lifön ko dinäds äsä binons.”

„Utos, kel skänos obi mödiküno, binos, das neai logob cilis oba. No elogob onis sis lunüp. Jenöfo nulälob suvo, kis ejenon ones. Lifons-li nog, saunons-li, labons-li karieris benosekik, labons-li cilis? Ba binob lemot, no sevob osi! Kin sevon, poscilis liomödotik labob-la! No cedol-li, das lemot dalof logön poscilis oka pö naeds anik a yel? U säkob-li tu mödikosi?” Älemufükof kapi; logod ofa ägrufon me däsper luvemik; ti äprimikof ad drenön.

„No kanob igo memön ga timi lätik ven ävisitons obi,” äfötof me vög dremöl. „E fümiko no sevob kikodo no visitons obi plu. Blebob ai mot onas, no-li? Mögos-li, das eglömons obi? Bos jeikik ba ejenon-la ones! Godö! no sötob ga betikön somo! Tikamagot somik lienetükon obi. Ba tikol, das perob tikäli obik u somikos. Pidob osi mu vemiko.”

Äseilikof, ädonükof logeti oka, steifülölo ad bemastön fäkis oka. Dü timül äjinos, äsif äbinof-la lesüenik, tän ägelogedof omi, ed äsagof me vög küpoviko nefäkik: „Spelob, das no nofülob oli, das sagob atosi ole. Sevob, das binos nesiämik, ab, ön mod seimik, mebol obi de son obik Tomas. Logod olik jinon so bisariko sevädik, do no sevobs odi. Ye labob klienäli at dredilik, das son oba sümedom nätimiko lü ol. Do kleiliko no kanob fomälön logodalienädis omik anu, bi no elogob omi sis lunüp. Seko tikäl oba muton binön neklilik, u mebs oba ba cütöns obi. Spelob, das kanol pardön jibäldikane mebis yunüpa e ledesiri ad dönulogön soni, sis lunüp peperöli . . .” Vög ofa nevifiko änepubon, ed äjino ad ninikön dönu ini vol ninik, privatik, tikodas e mebas ofik.

Ven seil ivedon nekovenik, man äsagom ofe adyö ed älüvom cemi. Jibäldikan no igo äläädo of kapi.

Äbeigolöl jigetedani kliniga nemü „Solamoikam Goldik,” vom po getedatab äsäkof omi: O Söl Renneville, lio stadof-li mot ola?”

VI:50:2007

„Pidob, das no plu memosevof obi,” äsagom, „ed alna, ven visitob ofi, sagof obe dini ot dö cils ofa, kels eglömons ofi, e vio soalik binof.” Äseifom. „So ebinos da yels, e no tikob, das saunastad ofik ogudükumon.”

„Ab kömol ai. Atos, no sinifos-li, das spelol ai?”

„Si! verätikol. Kömob ai telna a vig, e sör oba leigo, ab klülabiko eperobs speli lölik, das motül obinof äsä äbinof büo. No plu blinobs cilis. Äbinon plak tu kofudik pro ons ad logön lemotüli so. Ab niludob, das Jessica ed ob ovisitobs ofi jü fin.”

„Suemob osi. Jü dödel, o söl Renneville. Adyö!”

„Adyö!” äsagom Tomas Renneville, ed älüvom klinigi nemü „Solamoikam Goldik.”

FIN

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

ELOT ZAHIR (3)

fa Jorge Luis Borges

[Dil [balid](#), [telid](#).]

Ün gustul, äsludob ad konsälidön laninvestigani. No äkonfidob ome konoti smilöfik lölik oba; äsagob ome, das nenslip ätomon obi, e das magod yega semik äpöjuton obi; ut sirkota, u ba

könäda... Boso pos atos, äsesebob in bukiselidöp su süt Sarmiento samädi ela „Urkunden zur Geschichte der Zahirsage” (Rufons dö jenav faba: zahir) (Breslau, 1899) fa hiel Julius Barlach.

In buk et päbepon maläd obik. Ma fonun, lautan äsludob ad „kobükön ini toum bal, in fomät jölpifätik kovenik, dokümis valik tefü lukred

VI:51:2007

elota Zahir, keninükamü penäds fol, lü ragiv hiela Habicht dutöls, äsi namapenäd rigädik nunoda hiela Philip Meadows Taylor.” Kred in el Zahir binon slamik ed äsuikon, jinos, ün tumyel XVIII-id. (El Barlach no zepom setis, kelis hiel Zotenberg kodidom hiele Abulfeda). El zahir, Larabänapüko, sinifon: notidik, logädik; me sinif at, binon bal nemas züldegzül Goda; pöp, in läns slamik, gebon oni demü „dabinots u dabinans, kels labons tugi jeikik ad binön neglömoviks, e kela mag fino lienetükon menis.”

Temunod no dotabik balid binon ut Pärsänana: Luft Ali Azur. Su pads kuratik siklopeda lifibepenamik tiädü „Filatem,” koultavan ä därvid at ekonom, das in jul tö Shiraz idabinon mälöm kuprinik, „soiko pämeköl, das utan, kel älülogon oni balna, no plu ätikon dö votikos, e sekü atos reg äbüedon jedön oni ini top dibikün mela, dat mens no öglömons levali.” Lunikum binon nunod ela Meadows Taylor, kel ädünom ele nizam di Hyderabad ed äduinom lekonedi famik „Confessions of a Thug.” [Koefs ela Thug (1)] Tüi 1832, el Taylor älülogon in plödaharats ela Bhuj notodoti nekösömik: „elogön Tigridi” (Verily he has looked on the Tiger = jenöfo elogedom Tigridi), kel sinifon lieneti u saludi. Äsagoy ome, das notodot at ätefon tigridi magivik, kel äbinon maledit utanas, kels ilogons oni, igo fagao, bi valikans äbleibons tikön dö on jü fin delas oksik. Ek äsagon, das bal neläbanas at ifugom lü Mysore, kö ipänom in ledom semik magodi tigrida. Mö yels poso, el Taylor ävisitom fanäböpis reigäna at; in ut di Nithur, guveran äjonom ome leziöbi, su kela glun, su kela völs, su kela nufed el fakir slamik semik idäsinom (me köls barbarik, kelis tim, büä äradon, ärafinükon) soti tigrida nenfinik. Tigrid at pämekon me tigrids mödik, ön mod suidüköl; tigrids ätravärons oni, pästripon fa tigrids, äninädon melis ed elis „Himalaya” e militis, kels äsümons ad tigrids votik. Pänan ideadom bü yels mödik, in leziöb ot; ikömom de Sind, u ba de Guzerat, e primo ädesinom ad pänön volakaedi. De desin at äretons liens anik in magod mostöfik. El Taylor äkonom konoti at hiele Muhammad Al-Yemeni di Fort Williams; atan äsagom, das jafäb nonik dabinon, kel no klienon ad el „Zaheer” (so el Taylor penom vödi at), ab Valimiseräl no dälom, das dins tel binons-la on leigüpo, bi bal ya kanon jänälön menamödotis. Äsagom, das ai dabinon el Zahir bal, e das dü Timäd Neseva äbinon magod lugoda, kel poso pänemon „Yauq” e pos atos profetan ela „Jorasan,” kel älenlabom veali me stons pebrodöl, u maskari goldik (2). Id äsagom, das God no binon letuvovik.

Pluna ädönureidob penädi ela Barlach. Sävilupob senälis obik: memob däsperi timüla, kü äsuemob, das nos nog ösavon obi, senäl lelivüköl seva, das no ädöbob demü neläb obik, glöt nämöfik tefü mens et, kelas Zahir no äbinon könäd, ab diled maboina u tigrid. Kiofasilik binon desinod ad no tikön dö tigrid, ämeditob. Memob i kudi patik oba, du äreidob bagafi at: Plänan semik ela Gulshan i Raz sagom, das utan, kel elogon eli

VI:52:2007

Zahir, suno ologon Rosadi; e liän pelüüköl lü el Asrar Nama (Buk Dinas Penesevöl) ela Attar lesagon: el Zahir binon jad Rosada ä sleit Veala.”

Tü neit, kü ägalädons lä el Teodelina, äsüpädos obi, das no älogob vü komans lädi Abascal: sör yunikum ofik. Ün tobul, jiflen ofik äsagof obe: „O Julita pöfik! Älienetof, ed äsedons ofi lü lienetanöp: Bosch. Kio mükükof oki fo jikälans, kels enulüdofs ofi me spuns...”

Tim, kel radon memis, vemükon uti ela Zahir. Büo äfomälob flani bal e poso votiki; nu logob bofikis ottimo. Atos no jenon äsua el Zahir binon-la kristadik, bi flans no suspladons okis sus od, ab äsua logam binon glöpöfik ed el Zahir topon in zänod. Ut, kel no binon el Zahir, kömon lü ob pesibölo ed äsvo fagao: mag nestumöl ela Teodelina, dol koapik. Hiel Tennyson äsagom, das, if

kanobsöv suemön flori igo bali, seivobsöv, kins binobs, e kis binon vol. Ba ävilom sagön, das no dabinon jenöfot, igo pülükün, kel no büocedon jenotemi valemik ko yümätam nenfinik ona vobedas e kodas. Ba ävilom sagön, das vol logädik givon oki löliko pö mag alik, soäsä vil, ma hiel Schopenhauer, givon oki löliko pö tikäl alik. Kabaalans äsuemons, das men binon smalaleval, lok sümbolik levala; val, ma el Tennyson, binon soik. Val, igo el Zahir nesufälovik.

Bü 1948, fät ela Julia odrefon obi. Ozesüdos, das onulüdoy ed oklotoy obi, no osevob, va obinos göd u soar, no osevob, kim äbinom el Borges. Ad lecedön fütüri at lejeikik binosöv pöl, bi nonik dinädas ona ovobedon in ob. Ebo ot binosöv ad lesagön, das binon lejeikik dol penarkotölana, kela krani maikötoy. No plu osienob levali, osienob eli Zahir. Bai lejonod dialimik, värbs „lifön,” e „drimön” binons ebo otsinifiks, de milats logotas olovegolob lü bal, de drim komplitikün lü drim balugikün. Votans odrimons, das binob lienetik, ed ob dö el Zahir. Ven mens valik tala, aldelo äd alneito, obetikons te eli Zahir, kinik obinon-li drim e kinik lejenöf, tal ud el Zahir?

Dü düps nenmenik neita kanob nog golön da süts. Gödalulit kösömiko tuvon obi su bam piada: Garay, tiköl (steifülöl ad tikön) dö liän et ela „Asrar Nama,” kö sagoy, das el Zahir binon jad Rosada ä sleit Veala. Yümätob magi at ko tiket at: ad paperön in God, els „sufis” slamik dönuoms nemi okik, u nemis züldegzül Goda, jüs sinifons nosi. Ledesirob ad begolön vegi at. Mögos, das me tikam nenropik ovarükob eli Zahir; mögos, das po könäd binon God.

FIN

(Hiele Wally Zenner)

(Tradutod fa hiel S. Meira)

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 7

YULUL 2007

(Pads 53 jü 59)

O Volapükaf lens Valöpo!

Bevü püks bevünetik binons uts, kelis, ma lautans onas, kanoy reidön „pö loged balid.” Pro utans, kels binons visedälik, sagoy, das püks somik, samo el Interlingua, dalabons buädi gretik, bi no mutoy nespälön timi (kel binon mu veütik pro büsidans) ad lärnön siti mekavik.

Kis binon-li dif vü el Interlingua e Volapük? Vöds ela Interlingua binons komuniks tefü püks cifo romeniks vesüda. Reidobsös vödemis ela Interlingua, ed otuvobs vödis äs: publication, augmentation, observation, precio, nostalgic, industrial, e r. Buäd kion ad dalabön vödis at, bi no mutoy lärnön onis. Vödis samo Volapükikis äs: dabükot, pluükam, küpedot, suäm, ledesirik, dustodik, e r mutoy dalärnön, bi no sümedons ad vöds pükas vesüdik. Ab pük bevünetik binon noe pro vesüdans, abi pro vol lölik. Tsyinänans, Yapänans, Lindänans, Tibätans, Larabänans – sevens-li ya vödis at? If elärnons Linglänapüki, kleiliko sevens vödis at. Ab if elärnons Linglänapüki, buäd kinik dabinon-li ad gebön eli Interlingua?

Buäd vödas Volapüka binon, das mutoy sevön sinifi vödas, kelis geboy ad notodön oki, bi Volapük jenöfo bepenon sinifi vödas it. Kin suemon-li samo sinifi värba ela Interlingua „exacerbar”? No mödikans. Ab tradutod Volapüka „badikumön” ya ebepenon värbi at!

Kisi küpedobs-li atimo tefü stad pükik? To fasil ela Interlingua, jenöfot binon, das mödikumans buükons ad lärnön Linglänapüki, Spanyänapüki, Fransänapüki u Deutänapüki pla el Interlingua.

Su pad 59 kanols reidön dili balid lifajenäda nitedikün dokana Arie de Jong, revidan Volapüka. Bü yels mödik, söl Bishop äbegom omi ad penön lifibepenami ninädaliegik pro menäd okömöl Volapükaf lens. Ädunom osi in pened Cifale fütürik. Dalabob kopiedi peneda at, e spelob, das ojuitols lifajenädi fa om it pepenöli.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VII:54:2007

ELOGOB-LI VABIS SE VOL VOTIK?

(fa hiel John Redgwell)

Tü del 23-id mätzula, yela 2007, za minuts teldeg bü düp jölid soaro, älülogob sili da fenät lödateada obsik, ed aküpetob yegis, kels äsümedons stelis redik, e kels ätravärons sili de nolüd lü sulüd.

Yegs anik pägrupons mö kils, ed atos ägevon logoti küireda hiela „Orion.” Ämufons nen tonod seimik in kedet balätik. Flitöm talik nonik flitonöv somo, bi flitöm alik binonöv in poflum flitöma foik. Äbinons vo yegs plu ka tum.

Älogob-li vabis se vol votik? No sevob osi! Yegs at no äbinons bäluns. Ämufons tu vifiko. Nendoto no äbinons böds. Äbinos neit, e sil äbinon dagik. Fovo yegs at änidons äs stels. Laser kanon-li prodön vobedis somik? Dotob osi, bi no äbinons litastrals – te „stels” nepeyümöl. Äbinons-li klifadiledils se levalaspad, kels inükömons talalutemi? No cedob osi, bi yegs somik dofalons glunio prodölo litaliuni, bi fifilons in lutem. Yegs, kelis älogob, no ädofalons, ab ätravärons sili.

Nendoto elogob yegis flitöl nepedientifüköl, ab atos no sinifon, das äbinons vabs se vol votik.

Jenöfo ebepnob plaki obik in delagased topik is. Ek, kel ireidom penedi obik etelefonom obe ad kleilükön, das yegs flitöl, kelis ilogob, äbinons „lantärs Tsyinänik,” sevabo: filots, kelis älöpükoy se farm nilik zelü mated!

Jinos, das filots pagebons ai plu in Linglän.

Ab ekö kleilükam balugikum, ka teors, kelis äbetikob!

VII:55:2007

DIFS KINIK DABINONS-LI VÜ NATAPÜKS E MEKAVAPÜKS?

(fa hiel Sérgio Meira)

Sis prim yela at pepübons in gased obas yegeds nitedik tefü Volapük, Sperantapük, püks mekavik in valem (pato leigodü natapüks). Dö säkäds nitedik at ya pesagos (ed i mögos ad laisagön) mödikosi, suvo vemo krütiko. Ab difs kinik dabinons-li jenöfo vü püks mekavik ed uts natik?

Cedü ob – e mutob snatiko lekoefön, das jäfūdans no nog baicedons in tef at – dif teik vü natapüks e mekavapüks binon jenotem onas; u, ba kuratikumo, gebamajenotem onas. Soäsä ekleilükom söl Redgwell, püks natik binons sek volfama lunüpi; kanoy vo lesagön, das natapüks valik anu dabinöls labons jenotemi lunik mö milyels mödik (bi voto no kanonsöv dabinön – soäs mens valik, kels nu lifons, mutons labönbüröletanis jü prim jenotema menefa: if balbüröletanas mena semik no dabinonöv, i men at no kanonöv dabinön!) Sek atosa binon, das natapük alik binon nendoto gebovik: spikans onik ya egebons oni benosekiko pro zeils valasotik ön dinäds valasotik dü jenotem lunüpi at. Me vöds votik: natapüks ya labons tuvedis pro kosädasäkäds mödik. Ya dabinon vöd, u notodot, u stül, kel kanon u muton pagebön pö dinäd alik. Mekavapüks, votaflano, binons nog ön mod semik *in ovo*: datuval it no edatikon vödis zesüdik valik, u no ekleilükon sinifis mögik valik vöda alik, u no eplänon gebi verätik vödafoma gramatik alik... Mödikos muton nog patuvedön plagiko fa gebans it mekavapüka.

Buk balid Sperantapüka, as sam, no älabon vödis valik zesüdik pro kosäd menik: sekü atos, datuval (u „primal”) it Sperantapüka: hiel L. L. Zamenhof, ägevom gebanes valik Sperantapüka gitäti ad jafön vödis nulik „ma zesüd,” isuemölo, das no ökanom nenyufo jafön zesüdikosi pro gebs e yumeds valiks menakosäda. Ün yels fovik, mobs mödik äpubons: pos döbats e gebam plagik in vödems valasotik, ans mobas pianiko änepubons, e votiks älomädikons, anikna igo iplaädölovödis u notodotis büikis. Jäfūdavödeds, kelis Sperantapükans balid no äfägons ad jafön, pejafons, ed ön jenets anik nog pajafons e padöbatons fa jäfūdisevans Sperantapükik, e nog paledunons fa jäfūdisevans (a. s. tefü füsüd, matemat, kaenav).

Reidans Stabakonleta (Fundamenta Krestomatio) ela Zamenhof, ai pasüpädons fa mödot no pülik vödas, kels no plu pagebons, u kels atimo labons sinifi difik. Igo pö gramat ädabinons foms, kela gebis el Zamenhof it no iplänom saidiko (sam gudikün binon nendoto döbat dö sinif värbalefomas partisipabidira me poyümots *-ata*, *-ita* pedefomölas).

Id in Volapükamuf dabinons fikuls somik. Datuval püka obsik: hiel Johann Schleyer, ed i revidan lestümik püka omik: hiel Arie (→ [pad 58](#))

VII:56:2007

DEUTSCHES REQUIEM (1)

Fa hiel Jorge Luís Borges

Do sumom lifi obik, okonfidob omi

(Se buk „Job,” kapit degkilid, liän deglulid)

Nem obik binon Otto Dietrich zur Linde. Bal rufamülanas obik, Christoph zur Linde, ädeadom dü bal jevodarönas, kels äkodons vikodi tö Zorndorf. Lelefat motaflanik oba: el Ulrich Forkel

päsasenom in fot ela Marchenoir fa deijütans Fransänik ün dels lätik yela 1870; kapiten Dietrich zur Linde, fat obik, äbenodistükom oki tö Namur ün 1914, e, pos yels tel, pö travär flumeda Danube. [1] Ab ob podeijütob kodü tom e sasen. Cödal äbitom ko gid kol ob; primao, estetob obi döbiki. Odelo, ven glok fanäböpa ojonon düpi zülid, unügolob ini deadam; binos spetabik, das tikob dö büikans famüla obik, ibä binob so nilü jad onsik, ibä ön mod semik binob ons.

Dü cödäd (kel läbiko ädulon brefüpiko), no äspikob; gidükam obik ün timül et ätuponöv cödädi, ed ijinonöv nenkuradik. Nu dinäd ya evotikon; ün neit at, kel befoon deidami obik, kanob spikön nen dred. No desinob ad popardön, bi no dabinon döb pö ob; ab vilob posuemön. Utans, kels osevons lelilön obi, osuemons jenavi Deutäna e jenavi fütürik vola. Nolob, das jenets äs obik, pläamiks ä bluvüköls anu, obinons pos brefüp kösömiiks. Odelo odeadob, ab binob sümbol menädas okömöl.

Pämotob tö Marienburg ün 1908. Levips tel, nu ti peglömöls, ädälons obe ad lifädön me kurad ed i me läb yelis liedik mödik: musig e metafüd. No kanob mäniotön benodanis valik obik, ab dabinons nems tel, kelis no plöpob ad moädön: ut hielä Brahms ed ut hielä Schopenhauer. Ävisitob i poedi; lü nems at vilob lüükön nemi lunik germik votik: hiel William Shakespeare. Büo, godav änitodon obi, ab de jäfüd magälik at (e de lekred kritik) ädeflekoms obi laidio el Schopenhauer me blöfastabs stedöfik, ed els Shakespeare e Brahms me distöf nenfinik vola omsik. Sevönöd utan, kel stopon stunölo, dremülölo fulü moläd e danöf, lo top alseimik levoba läbikanas at, das id ob ästopob us; ob, hetabikan.

Ün 1927 hiels Nietzsche e Spengler änügoloms ini lif obik. Äküpetom penan tumyela XVIII-id, das nek vilon debön bosu ottimädanes okik; ob, ad livikön de flun, keli büosienob tireniki, äpenob yegedi tiädü: Abrechnung mit Spengler (Klir ko el Spengler), in kel äküpetob, das mebamal kleilikün mäkas, kels, ma lautan, labon kaladi ela Faust, no binon dramät mödaflanik hielä Goethe, [2] ab poedot päredaköl bü tumyels teldeg, el: De

VII:57:2007

rerum natura. Ägidükob ye snati jenavafilosopana, tikäli dibiko Deutänik, militik, oma. Ün 1929 älüyumob lü Palet.

Nemödikosu osagob dö lärnayels obik. Äbinons fikuliküm pro ob, ka pro votikans mödik, ibä, do no nelaböl kuradi, lölöfiko nekomon pö ob tälen ad mekadön. Äsuemob ye, das öprimon timäd nulik, e das timäd at, leigoäs ün primatim slama u krita, öflagon menis nulik. As pösods, kepaletans obik äbinons obe hetabiks; nensekiko ästeifülob ad blöfädön, das demü zeil legudik, kel ikobükon obis, no äbinobs pösods.

Godavans lesagons, das, if küpäl Söla deflekonöv dü sekun te bal de nam detik oba, kel anu penon, at falonöv ini nos, äsva paflaponöv dub fil nen lit. Nek kanon binön, sagob, nek kanon drinön väreti vata u breikön diledi boda, nen gidükam. Pro men alik gidükam at binon distik. Ob ästebedob krigi nevitovik, kel öblöfon fiedi obsik. Saidos pro ob ad sevön, das obinob soldat bal lekomipas onik. Lunomiko ädredob, das dredöf Lingläna e Rusäna ötifonöv pöti obsik. Fädof, u fät, ävivon ön mod votik lifi obik: ün 1939, mäzul l-id, äbinons volutils in Tilsit, kelis delagaseds no änunons; su süt po sünagog, glöbs tel ätravärons lögi obik, keli ämutoy dekötön. [3] Mö dels pos atos, milits obsik änügolons ini Bömän; ven radion änunon jenöfoti at, äbinob nenmufik in malädanöp, kö ästeifülob ad perön ä glömön obi in buks ela Schopenhauer. Sümbol fäta vanik oba äbinon kat gretik ä pinädik, kel äslipon su fenätaboed. (fa hiel S. Meira petradutöl) [*Fövot.*]

Küpets.

[1]

https://webmail.wsd.leidenuniv.nl/exchange/S_Meira/Drafts/RE:%20KONOT%20NULIK.EML/1_text.htm#_ftnref1> Binon sinifaliegik möäd rufamülana famikün konana, godava ä hebräyana Johannes Forkel (1799-1846), kel ägebom dialekti hielä Hegel lü kristav e kela tradutods kuratik balas Bukas Pokrifik ämeriton riprodi hielä Hengstenberg e lobi hielas Thilo e Geseminus.

[2]

https://webmail.wsd.leidenuniv.nl/exchange/S_Meira/Drafts/RE:%20KONOT%20NULIK.EML/1_text.htm#_ftnref1

[t.htm#_ftnref2](#) Nets votik lifons nesevediko, in oks e pro oks, äs mins u meteors. Deutän binon lok valemik, kel lotidon valikis, sevälöf vola. El Goethe binon prototip suemäla valemik at. No befeitob osi; ab no logob in om mani „Faust-ik” de penot ela Spengler.

[3]

https://webmail.wsd.leidenuniv.nl/exchange/S_Meira/Drafts/RE:%20KONOT%20NULIK.EML/1_text.htm#_ftnref3 Sagoy nelaodiko, das seks vuna at äbinons go veütiks.

VII:58:2007

[*Primot.*]

de Jong äviloms klüliko jafön vödis zesüdik valik: distü el Zamenhof, ävoboms lunüpiko e lanälisko pö vödabuks gretik Volapüka. El Schleyer ai äläükom vödis nulik pö dabükam nulik alik vödabuka okik; el de Jong ai äjafom vödis nulik, kelis äpübom in „Volapükagased pro Nedänapükans” ud äposbinükom in Fövots ela „Wörterbuch der Weltsprache” okik. No kanoy ye sagön, das vöds zesüdik valik ya dabinions: tradutans labons ai fikulis tefü suemods nutimik, pro kels mutons mobön vödis nulik (*software, cellphone, blog, fashion model, media...*), ab i tefü vöds no kösömiks (*paradox, continuity, Mormons, pragmatism*), u tefü vödedems no saidiko pevolföls (a.s. matemat: lio sagoy-li Volapüko elis *calculus, differential equation, topology*, e r; sam votik no nolavik binon vödedem tefü kosäd genik, keli els Schleyer e de Jong puediko no evolfoms). I pö gramat Volapüka, leigoäs pö gramat Sperantapüka, dabinions lefoms no saidiko peplänöls in lebuks elas Schleyer e de Jong (a.s. partisipabidir sa timafoyümotas: *ä-, i-, o-*, e r. Sötoy-li sagön: *ägolof kanitölo*, u ba: *ägolof äkanitölo*?)

Sinifon-li atos, das netapüks, distü mekavapüks, binons „lölöfik”? Leno! Ven kaenav jafon nulikosi, vöds tefik padatikons in pük jafana (atimo nomiko Linglänapük); püks votik mutons nog tuvön tradutodis pötik, u ba lasumön vödi püka jafana (püks mödik atimik ya elomädükons vödis äs *software* u *internet*.) Fikul jafa vödas dinis nulik tefölas dabimon, kludo, i pö natapüks. Otos veraton i pö notodots e stül: memobsös, vio ün Zänodatimäd te latin pälelogon as pötik pro geb nolavik, literatik e filsofik. Püks votik Yuropa äbinons-la „defiks” demü stül e vödedem: no äfägons-la ad notodön sinifadifilis kuratik zesüdik nolave e filosofe, u no älabons-la literati jenöfo jöniki e stüli süperik sümik leigodü uts latina. Jelodü natapüks, poedan sublimik Litaliyänik, Dante Alighieri, älautom penädi famik oka tiädü: „Dö Spiköf Pükas Pöpedik” – ab, ma geb timäda et, älautom oni latino: „De vulgari eloquentia.” Vo veratos, das püks Yuropik ün tim et no nog päkulivons soäs latin: ädefons pö ons notods geböfik mödik, äsi stüls literatik e nolavik. Ad moükön fikulis at, gebans pükas at ämutons datikön (ed i loenön se latin e se vöna-Grikänapük) mödikosi, leigoäs gebans mekavapükas mutons dunön osi. Jenöfot, das gebans natapükas klülisko eledunons osi benosekiko jonon, ma ced oba, das otos kanon paduinön tefü mekavapüks. Binon, if betikoy osi boso, säkäd ot.

Sekü kods at, kredob, das mekavapüks no binons „läs pötiks” u „läs gudiks” ka natapüks. Binons vo püks läs pevolföls, bi no nog elaboy timi saidik ad jafön valikosi zesüdik; ab atos sinifon balugiko, das binons nulikums, e das pagebons läs suvo fa mens läs mödiks, ka natapüks. Jinos lü ob, das pö dinäds at pöton el „laissez-faire” pükik: slopans e gebans püka alik vobonsös gönü pük oksik ad völfön e jönükön oni, dat okanon notodön vali, keli püks votik kanons notodön. Lindifos, va pük at binon mekavapük äs Volapük, Sperantapük, els Ido ud Interlingua, u natapük äs Linglänapük u Fransänapük.

VII:59:2007

LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG (DIL BALID)

fa om it

Fat obik äbinom käpten. Änafom in Lofüda-Lindän, ab ven nog äbinom ze yunik ed ämatom dü tim brefik ko vom, kel äbinof mödo yunikum ka om, äperom nafi okik dub lefil. Pals obik

äsludons ad lomädikön okis sui län ed äreafons sui tieda-leplanän in nilän Yafeäna. Bū tim tumyela zao bala in niläns nisulas gretik Lindäna Nedänik ye num sananas ed i num julas pro cils Nedänik nog äbinons vemo püliks, sodas mot obik ämutof tävön lü Batavia (nu „Djakarta” panemöl) ven äspetof putüli. E so pemotob in „Batavia”: cifazif Lofüda-Lindäna tü tobul 18 yela: 1865. Ven nog älabob bäldoti yelas 7, mot obik äblinof obi, sa blodili e sörili nog yunikumis ka ob, lü Nedän, dat ökanobs patidön e padugälön in züäd Nedänik. Latikumo mot obik nog äkömof semikna ini Nedän, ed ästebof alna dü yels anik is ad kälön obis. Dü tim lölik dugäla obik estebob in „Leiden.” Fati obik no plu edönulogob. Ven äbinob studan ägetob deadamanuni oma.

Posä ivisitob donajuli, realajuli e niveri, ädagetob tü d. 6-id febula yela: 1891 sananadiplomi, e tü mäzul 7 yela ot cäli as fizir-sanan klada telid in milit Nedäniko Lindänik. Ün mul ot ägetob de „J. M. Schleyer” diplomi Volapükidana, e pos blün penota dö diuretin e benosuf xama in „Freiburg im Breisgau” ädagetob ün d. 9-id setula yela: 1891 diplomi de „Doctor medicinae.” Ün 1892, yanul 8, ägetob diplomi tidala Volapüka.

Tü d. 18-id febula yela: 1892 ämatikob in „Ginneken”: vilag nilü „Breda,” ko Maria Clarkson: daut vikonulana pipänsionöl, e pos primagloravigs läbik äboidobs obis tö „Genova” sui stemanaf: „Prinses Sophie” ad tävön lü Lofüda-Lindän. Ab dels läbik ipasetikons suno. Jimatan obik ävedof malädik, ed ädeadof tü d. 1-id prilula, ven äbinobs in Redamel. In deadanöp ela „Aden” ob e tävans votik nafa esepülobs ofi.

Mot obik älödoft ettimo domü sör ämatöl obik in „Makassar,” e ven ilükömob tü d. 20-id prilula ini „Batavia,” cifod militik in top et igeton telegrafoti de mot obik ko beg ad pladön obi in dünäd sanavik Selebeäna tö „Macassar.” E föloy begi at, ed äkömob ini zif et. Pos steb yela bal, pälovepladob lü „Bonthain.” Is fizirs e calans sifädik anik äfomoms suno sogi. Ad muadön obis ädunobs folo kösömiko lespatis in belem. Atos äjenos ün sudels, posä ob ikäledob ün mugöd malädanis nemödik.

[[Fövot.](#)]

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 8

GUSTUL 2007

(Pads 61 jü 67)

O Volapükaf lens Valöpo!

Ekö gasedil obsik dönu! Ad kis pubon-li „Vög Volapüka” almuliko? Ad dünön Volapüki äsi Volapükaf lens da vol.

Äsä ya büo pemäniotöl, gasedil ninädon yegedis alsotik: fasilikis jü fikulikis dö yegäds mödik. Ad sagön verati, dabinos bos pro alan su pads onik.

Pro utans, kels estudons püki sis lunüp, binos ai blesir ad reidön valikosi vifiko. Ab tikodükob, das no binos gudikos ad reidön valikosi sunädo. Bos aldeliko frutidon gudikumo, ka val kobo. Somo kanoy juitön Volapüki e dibükön noli ota pö steps pianik.

Ed ekö kik völadik pro utans, kels no estudons Volapüki dü tim so lunik, sevabo: „pö steps pianik.” Pro peprogedans vöded at binon frenöm, kel säkuradükon reidami lölik tu vifiki, ab pro primölans binon kuradükam ad leodükön reidami ma disin sagatik.

Samo, yegeds fasiliko reidoviks binons ai gudiks, bi kanoy fasiliko suemön onis, ab no binos ai so tefü yegeds fikulik, kels flagons sufädi mödik. Nom veütik, ven reidoy yegedi fikulik, binon, das no dareidoy oni pö naed balid. Tikonös studan, das dalabon muli lölik ad atos. Somo kanoy vitön säkuradükami. In tef at, binos stud, plu ka blesir. Ab sek atosa obinon, das ulärnoy vödis nulik dub stud fefik.

Pö get gasedila, juitoyös yegedis fasiliko reidovikis; poso dedietoyös muli retik ad vödems fikulik, pianiko, studölo dilis brefik onas, ed olaboy kotenükami ad sevön, das anu nol püka binon veitikum, ka büo.

Ad atos pubon „Vög Volapüka” almuliko; binon kontag pösodik, kel voto no dabimon. Dulonös dü mul lölik!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VIII:62:2007

FIN

(Fa hiel Frank Roger)

Hiel Jim ädoplodom delagasedi oka, äloegölo beigolön bei om jimatani Janet lüodü kvisinöp. Äjutof smilili vamik lü himatan, kel inüröloom oki in stul oka kovenik, ed ästopof, bi äsienof, das ävilom sagön bos.

„Ereidob yegedi vemo nitedik dö fütür sola. Binon jänälik. Ereidol-li oni?”

„No, o löfäb! Kis ga fütür blümükon-li sole?”

„Is sagoy, das sol opakon jüs ovedon stel legretik redik, mö gret mödiknaik oka. Büä orivon stadi at, planet obsik ohitikon levemo, e lif valik operikon. Fino planets ninik valik, ninädü talaglöp, poslugon fa sol.”

„Vero-li?”

„Si, ab no spikobs dö fütür sunik in tef at. Dalabobs nog balionis yelis fo obs. Tikamagoti somik dö sol, kel odistukon valikosi, keli nulüdon anu, tuvob tikidavedükik. Binon tikamagot mu filosofik.”

„Kisi vilol-li sagön?”

„Vö! sinifos, samo, das steifüls valik obas ad kipedön nati, ad jelön nimis patädöl äsi dasteifs obas ad lifön baitonü sit köologik pedeimons. Valikos muton semo padistukön. Seko, kikodo favobsös-li? Valikosi, kelosi dunobs, no labos zeili; dels menäta brefikons lindifü rivs obas.

„Kisi cedol-li, das sötobs dunön?”

„Ba no sötobs fäkikön dö val. Ba sötobs steifülön ad muadön obis e no favön tumödo dö nesiäm valik et.”

„Vö! ba gidetol, o Jim” äsagof Janet pos tik anik. „Ma siäm filosofik. Ya pedeimobs, seko kikodo no muadobs-li obis e glömobs

VIII:63:2007

säkädis valik netefik obas? No favobsös dö nims fa dadeadam patädöls, dö baiton köologik. Dunobsös utosi, kelosi pliton obis.”

„Süpädob, das baicedol ko ob, o Janet. Kösömiko no plidon ole tikälamod nolavik koldik et, äs bepenol osi.”

„Binos verätik, o Jim! ab in tef at leced olik binon täläktik. Mutob siön osi.”

„Gudö! Sötöl reidön yegedi at ven otuvol timi saidik. Töbid obläfon oli. Ö! o löfäb! tü düp kinik okoledobs-li?”

El Janet äjutof lü om logedi viföfik.

„Koled-li? Kikodo sötob-li kvisinön koledi?”

Pebluvüköl, älogetom lü matan; vöds ädefons ome. Pos timül anik seila, äplöpom ad sagön:

„Ab kvisinol ai koledi, o löfäb oba!”

„Ab te büä elärnob, das padeimobs, e das steifüls valik obsik no labons zeili. Ba sötobs ga muadön obis e glömön koledi e nesiämi somik et.”

„Bö! o löfäb!! No jinos obe tikamagot gudik ad no koledön; jenöfo ya faemob boso.”

„O Jim! steifolös, begö! ad betikön dini: menät podistukon, talaglöp ponosükon, e kud soelik ola binon, das no ogetol koledi ola! No tikel-li, das faem olik binon pülik lo dins somik?”

El Jim älogetom lü of; vöds ädefons ome. Pos seil nekovenik äplöpom ad sagön: „Cogol, no-li?”

El Janet no ägeükof.

„Glömolös, begö! valikosi, kelosi esagob,” äfövom el Jim, vög hikela püzüon fa däsper levemik: „Valikosi!”

([Ret konota fövon su pad 66](#))

VIII:64:2007

DEUTSCHES REQUIEM (2)

fa hiel Jorge Luís Borges

[[Dil balid.](#)]

In toum balid ela „Parerga und Paralipomena” ädönureidob, das jenots valik, kels kanons jenön in lif mena, de timül moteda jü ut deadama onik, ya pebüofümetons fa on. So, nekäl alik binon desinik, kolköm fädik alik rajan, mükükam alik pönod, lepök alik vikod klänöfik, deadam alik oksasen. No dabinon trod gudikum, ka tikod, das evälobs neläbis obsik; teleolog pösodik at sävilupon obes leodi klänöfik e cänidon obis ko godöf. Desin nepasevöl kinik (älaitikob) ämuton-li obi ad tuvön deli et, glöbis et e mituli at? No dred demü krig, äsevob osi; bos dibikum. Fino äkredob, das isuemob. Deadam pro rel binon balugikum, kas belifön oni fuliko; feit ta nims sovadik in Ephesus binon läs fikulik (milats datomäbas nesevädik eduinons osi), kas binön el Paulus, dünan Yesusa Kristus; dun bal binon nemödikum, ka düps valik mena. Komip e glor binons fasiliks; fikulikums ka desinod hiela Napoléon äbinon ut hiela Raskolnikov. Tü 1941, febul 7-id päcälöb vidilekan zänädaleseatöpa tö Tarnowitz.

Pläg cala at no äbinon blesirik; ab neai äsinob dub nekäl. Dredöfikā blufon oki vū glāvs; miserikan, pidōlan, sukon xami fanābōpas e dola votanas. Netasogādīm, binālo, binon jenōfot sūdōfik, livikam de men primik ad lasumōn meni nulik. Dū lekomip votikam at binon komunik, bevū vokād kapitenas e nenleod gretik; difos in lufanābōp naudodik, kō pid trātik blufodon obis me molāds vōnik. No vaniko penob vōdi at: pid pro men lōpik binon sinod lātik hiela Zarathustra. Tio ādunob oni (koefob), ven āsedons obes de Breslau hieli David Jerusalem: poedan famik.

Äbinom man bāldotū lifayels luldeg. Pōfik mō dalabots vola at, pepōjutōl, penoöl, peslānōl, idedietom tāleni okik ad bekanitōn lābi. If no pōlob, hiel Albert Soergel, in lebuk okik „Dichtung der Zeit” (Poed Nutimik), leigodom omi ko hiel Whitman. Leigod at no plōpon lōlōfiko; el Whitman zelom levali ōn mod valemik, ti lindifōlo; el Jerusalem yubom dō din alik, me lōf lekuratik. Neai pōlom me liseds, nūmams. Kanob nog dōnuōn liānis mōdik de poedot dibik et, kel patiādon: „Hiel Tse Yang: tigridipānan,” kel āsvo me tigrids pestripon, kel āsvo pebelodon me tigrids, petravāron fa tigrids slobik ā seilōls. Neai oglōmob i balspikoti „Hiel Rosenkrantz spikom ko silanan” in kel moniprūnan di London ün tumyel XVI-id vaniko steifūlom, pō deadam, ad gidükōn dōbis okik, nes niludōn, das gidükam klānik lifa omik binon jenōfot, das itikodükom balane dūnetābas okik (kel elogom omi te balna, e keli ya no memom) pōsodōfi hiela Shylock. Man labū logs memabik, skin faalik e balib ti blāgik, el David Jerusalem äbinom prototip yudana Sephardi, do ādutom lū els Ashkenazim rübik ā pahetōls. Äbinob sevārik kol om; no ādālob, das kesenāl u glor omik āmolādükons obi. Isuemob bū yels mōdik,

VIII:65:2007

das nos dabinson su tal, kel no binon sid hōla mōgik; logod, vōd, kompad, reklam dō zigarūls kanons lienetükōn meni, kel no plōpon ad glōmōn onis. No binon-li lienetik men, kel nenropiko betikon kaedi Macarāna? Äsludob ad gebōn prinsipi at pō vobam tütedik doma obsik e... [1] Ün fīn yela 1942, el Jerusalem āperom tikāli okik; ün 1943, māzul 1-id, āplōpom ad deidōn oki. [2]

Nesevob, va el Jerusalem isuemom, das, if ādistukob omi, ādunob osi ad distukōn pidi oba. Lo logs obik, no äbinom man, igo no yudan; ivedom sūmbol topāda pehetōl lana obik. Pātomob ko om, ādeadob ko om, ōn mod semik pāperob ko om; kodū atos, äbinob nenmiserik.

Vütimo, āpasetikons sus obs dels e neits gretik kriga lābik. In lut, keli ānatemobs, ādabinson senāl sūmik ad lōf. Äsif mel sūpik ānilikon, ādabinsons stun e fākād semiks in blud obsik. Valikos, ün yels et, pādistingons fasiliko; igo i gut drimas. (Ob ba neai obinob jenōfo lābik; ab sevoy, das nelāb flagon paradīs peperōl). No dabinson men, kel no ledesiron lōlōfi ū, votiko pesagōl, kobonumi belifotas valik, ad kels mens fāgons; no dabinson men, kel no dredon, das dil semik liega at ba potifon de ok. Ab valikosi elabon menād obik, ibā primo ākolkōmon glori e poso perādi.

Ün tobul u novul yela 1941, hiel Friedrich: blod obik ādeadom pō lekomip telid tō El Alamein, in sabems Lāgūptānik; flitōmaboumam, mō muls anik pos atos, ānosūkon domi famūla obsik; votik, ün fīn yela 1943, vobōpi obik. Pāpōjutōlo fa kontināns veitik, ādeadon el Reich kilid; nams obsik äbinons ta valans e nams valanas äbinons ta on. Tāno ājenon bos patik, kelosi anu fino suemob. Äkredob, das öfāgob ad klinükōn lōpabledemi lezuna, ab lā vuls onik āstōpon obi gut no pespetōl, gut klānōfik ā ti jeikik lāba. Äpledob me plāns distōfik; nonik onas āsaidon pro ob. Ätikob: perād kotenūkon obi, ibā binon fīn, e fenob vemo. Ätikob: perād kotenūkon obi, ibā ejenon, ibā pebalon nevotükoviko ko jenōfots valik, kels binons, kels äbinons, e kels obinons, ibā krūtam u viam tefū jenōfot igo bal leigons blasfāmi ta leval. Plānis at āblufob, jūs etuvob verātiki.

(Tradutod fa hiel S. Meira) [[Fövot.](#)]

Kūpets

[1]

https://webmail.wsd.leidenuniv.nl/exchange/S_Meira/Drafts/RE:%20KONOT%20NULIK.EML/1_text.htm#_ftn4

[2]

https://webmail.wsd.leidenuniv.nl/exchange/S_Meira/Drafts/RE:%20KONOT%20NULIK.EML/1_text.htm#_ftn5

[*Dil primik.*]

„Kobü utos ad no plu lifön baitonü nat-li? Dö duns köologik-li? kiped lifa sovadik-li? jel bidas patädöl-li?...

„Glömolös valikosi, o löfäb! valikosi, pläämü utos, kel tefos koledi.”

El Janet älemufükof kapi oka. „O mans!” ävokädo ed ägolof lü kvisinöp, sagölo: „Mögos, das koled obinon ebo latikum, ka kösömiko. Ab no favolös. Talaglöp no efinon. Nemuiko no nog, do jinos, das ün del seimik, mö yels balions de nu, talaglöp po-... ”

„Begö! No mäniotolös dini et plu, o löfäb! äsagom el Jim.

„No ga odunob asi,” äsagof. „Benö! Oprimikob ad kvisinön koledi.”

„Gudö! äsagom el Jim. „Legudö! Däesper ilüvon vögi omik, spel ipubon dönu. Delagased pimojedon sui glun, nedinitik de loged viföfik votik.

FIN

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

MIEDS

(fa hiel Jorge Luis Borges)

Dabinon liän hielä Verlaine, keli no omemob dönu;

Dabinon süt nilik, kel peproibon stepes obik;

Dabinon lok, kel lätikna elogon obi;

Dabinon yan, keli efärmükob jü fin vola;

Bevü buks in bukem obik (logob onis)

Dabinon bal, keli neai omaifükob.

Ün hitüp at olabob lifayelis luldeg;

Deadam vorükon obi, nenropiko.

(Tradutod fa hiel S. Meira)

LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG (DIL TELID)

(fa om it)

Äblümükobs koledi balugik, äxänobs sui jevods, äpignigobs in belem ed äkömobs suvo vemo latiko lomio. Do zifil, kö älödobs, äbinon topil miserabik, äsevobs ga ad muadön obis.

Ün 1893, mayul 15, ägetob diplomi profäsorana Volapüka.

Pos steb yelas kil in „Bonthain” ätävob lü „Padang,” kö ästebob dü muls tel, e fovo lü „Kotaradja” in el „Atjeh,” kö obs (Nedänans) äkrigobs ta elans di „Atjeh.” Klülos, das ekompenob i pö krig, e das lif oba id eriskädon boso, ab as sanan no eduinob heroedadunis. Ab kanob sio penetön benoseki gretik pö bekomip malara ed ela „beri-beri,” ven äbinob su „Poeloe Bras”: nisul nolüda-vesüdü tipot nolüdik Sumatreäna.

Ven dünädüp obik in „Atjeh” äfinon, ädagetob livodi balmulik, keli ägebädob ad matirajanön ko „Marie Chavannes,” kel älödo domü pals okik in „Soerabaja.”

Ün fin yela: 1898 ävegob lü „Sintang” in Borneän. Us äbinob sanan balik in ziläk, kel labon gretoti telik Nedäna.

Tü febul 23. yela: 1899 ämatikob dälädo ko Marie.

Ün 1900, prilul 26, päcälob fizir-sanan klada 1-id.

Ün yel ot sonil pämotom, kel ye edeadom pos yel bal.

Me diplom dätü 1901, yunul 5, ävedob kadäman Volapüka.

Ün prim yela: 1902 ävegobs lü „Semarang” e poso mö yel lafik lü „Oengaran.” Pos steb yelas tel ävegobs dönu lü „Semarang” ad detävön usao me livod balyelik lü Nedän. [*Fövot.*]

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 9

SETUL 2007

(Pads 69 jü 75)

O Volapükaf lens Valöpo!

Setul binon mul pötas gudik. In juls mödik, lofoy obes tidodemis valasotik ad komön dü soar, äsi dü del. Püks netik binons pöpediks ai, pato pro utans, kels vilons tävön lü foginän e spikön ko lödans us. I nünömastuds lütirons studanis ai mödikumis, bi anu nünöm binon jenöfot lifa obas.

Mul at i binon pöt legudik ad dastudön Volapüki, ad dibükön noli obas püka. In tef at, komandob oles „Volapüki Jäfedik.” kel binon fövot tidodemas pro primölans. Tidodems somik tidons stababumädi püka, e vödastok binon nemuik ad küpälükön gramati. Medü „Volapük Jäfedik” kanoy stäänükön vödastoki püka. Tidodemi at kanoy tuvön in bevüresod. Pro utans, kels no dalabons nünömi, okopiedob oni ta suäm gidik.

Bü yels bal e laf, flen Fransänik, hiel Robert Pontnau ävisitom obi, e kobo ädunobs registarami leäktronik stabü reideds tidodema: „Volapük Jäfedik.” Sis tim et ekoräkob pökis mudik obas, e fino ekanob fidunön tonatanis tel, sevabo: „Dalilobsös Volapüki” kel ninädon yegädis nitedik degmäl, äsi „Spikobsös Volapüki,” kel ninädon telpikoti valemik, äsi kompenaspikoti, sevabo: spikoti, kö kanoy kompenön ko spikot it. Tonatan at i ninädon poedotis, fabis e lifajenädili hiela Filippus Krüger. Dul tonatana alik binon minuts za foldegs, e suäm a tonatan binon £5, \$10 u €10. Medü tonatans at, kanoy dalilön ä spikön Volapüki; ma nol obik, no dabinons votiks. Sekü yufameds frutik at, kanobs lifükön Volapüki mödo lä obs.

Plägobsös Volapüki i mudo, i penamo ad dalabön okkonfidi gretikum!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IX:70:2007

GOLOBSÖS KANITÖLO!

fa hiel John Redgwell

Ereidob ko nited gretik yegedi fa hiel Sérgio Meira (yulul, 2007) dö difs bevü natapüks e mekavapüks. In yeged at mäniotom, das pö gramat Volapüka dabinons lefoms no saidiko peplänöls in lebuks elas Schleyer e de Jong. Säkom: „Sötoy-li sagön: *ägolof kanitölo*, u ba *ägolof äkanitölo* ?

Mobob tuvedoti säke löpik: Tim partisipa tefon duni, keli notodon partisip leigodü dun värba cifik. Demü atos, *ägolof kanitölo* sinifon: ägolof ed äkanitof leigüpo, ab *ägolof äkanitölo* sinifon: äkanitof, e poso ägolof.

Klu, kin binon-li dif bevü partisip ko **ä**-, e partisip ko **e**-? Mobob, das dif at jonon va dun fa partisip panotodöl ejenon lätüpo, ud äjenon bü dels/muls/yels. *Ägolof äkanitölo* kanon sinifön, samo: ün yel 2000 äkanitof in teatöp, ed ün yel 2005 ägolof ad vobön in zif votik. Taplado, *ägolof ekanitölo* sinifon: äkanitof, e suno poso ägolof.

Ab kisi sinifon-li: *ägolof ikanitölo*? Mobob, das geboy oni, ven dabinons partisips tel in set ot. If dun fa partisip balid panotodöl äjenon bü ut fa partisip telid panotodöl, e duns bofik äjenons bü dun fa värb cifik panotodöl, geboy lefomi labü **i**- pö partisip balid, samo: *ägolof ikanitölo ed edanüdölo* = äkanitof, poso ädanüdo, e fino ägolof (pos minuts/düps anik). *Ägolof ikanitölo ed ädanüdölo* = äkanitof, poso ädanüdo, e (pos dels/muls/yels) ägolof.

Küpedolös, das dif bevü partisip labü **e**-, e partisip labü **ä**- tefon leigodi tima partisipa ko tim värba cifik.

Epenölo yegedi at, vilob sagön, das cedü ob, binos fasilikum ad sagön: *ākanitof du āgolof*. Tefü püks bevünetik sötobs diseinön fasili. Fredobsös e golobsös kanitölo!

IX:71:2007

DEUTSCHES REQUIEM (3)

fa hiel Jorge Luis Borges

[*Dil balid, telid.*]

Ya pesagos, das mens valik pamotons as platonans ud as aristotelans. Atos leigon steti, das no dabimon döbat teorik, kel no binon timül telpikota vü hiels Plato ed Aristoteles; da tumyels e länods, nems, dialegs e logods votikons, ab no neflens laidüpi. I jenav pöpas registaron fovöfi klänik. Hiel Arminius, ven äsäkapom in maräd legionis hiela Varus, no äsevom, das äbinom büan Reigäna Deutänik; hiel Luther: bibitradutan, no ämagälo, das zeil klänik oma äbinon ad jafön pöpi, kel laidio ödistukon bibi; hiel Christoph zur Linde, keli ädeidon glöb Rusänik ün 1758, äpreparom ön mod semik vikodis yela 1914; hiel Hitler äkredom, das äfeitom pro län bal, ab äfeitom pro valiks, igo pro uts, kelis ätatakome ed ähetom. Lindifos, das el „ob” omik änesevon osi; blud omik, vil omik äsevons. Vol ädeadikon dub yud e dub maläd ut yuda, kel binon lekredi Yesusa; obs ätidobs one mekadami e lekred gläva. Gläv at nu deidon obis, e kanobs paleigodön ko magivan, kel ädunom labüreni e poso pämutom ad tevön in on jü fin delas okik, u ko hiel David, kel cödom nesevadikani e cödetom omi deadio, e leliom poso sävilupami: ol binol man et. Dinis mödik ämutoy distukön ad fibumön leodi nulik; nu sevobs, das Deutän äbinon bal dinas at. Egivobs mödikumosi, ka lifi obsik, egivobs läbi läna löfik obas. Votans maleditonsös, votans drenonsös; obi fredükos, das givot obsik binon lejönik ä nedöfik.

Timäd nenniserik anu färmükon oki su vol. Eduinobs oni, obs, kels ya binobs viktims onik. Veüti kinik labon-li jenöfot, das Linglän binon fög ed obs naklüm? Veütos baliko, das reigon mekadam, no plafs dünöfik kritik. If vikod e negid e läb no binons pro Deutän, binonsöd pro nets votik. Dabimonöd sül, igo if plad obsik binon höl.

Lülogob logodi obik in lok ad sevön, kim binob; ad sevön, vio obitob ünü düps anik, ven okolkömob fini. Mid obik ba dredon; ob, no.

(Tradutod fa kadäman S. Meira)

VÖDS SAPIK

Kisi frutosöv-li mene, if gaenonöv voli lölik e lan ona sufonöv dämi?

IX:72:2007

TÄV LÜ KUBEÄN (I)

fa hiel Robert Pontnau

Ün mul mätzula, yela 2007, ätävob lü Kubeän, kö ästebob dü dels teldeg. Kubeän binon nisul palöföf fa törans kodü klimat vamik e länäds jönik oka. Pük ona, Spanyänapük, palärnon fasiliko fa pükans romenik. Pro ob, as pro mödikans, dabimon nog nited bolitik; Kubeän binon bal länas kobädimik lul lätik, e liloy cedis distöfik tefü lif us.

Kimodo lifoy-li su nisul at pasiolöl? Veratikos-li, das binon parad sogädimik? Veratikos-li, das binon diktorän sevärik? Ekö säks, kelis äbetikob dü flit degdüpik vü zifs Paris e La Habana, cifazif Kubeäna.

Lutapof pro foginänans jinon Yuropik, kobü köls vielik e frediks, e kontrol no binon sevärikum, ka in läns votik. Te päkemi mutoy spetön lunüpikumo, ka in läns mödik votik.

In Kubeän foginäns dalons lödön in lotidöp ud in lödöp privatik padälöl. Lotidöps pro foginänans paproibons Kubeänanes. Rejim desiron, das ni sākāds, ni pōf klūladons. Älödob lä jisperantapūkan nen däl. Suvo ädredof, bi monapönod obinon vemo geilik if otūvoy, das is lödob nen däl. Ab binos nitedikum Kubeänane ad getön moniblāfodi de foginānan, e foginānane binos nitedikum ad lödön privatiko nen däl, bi frādos lās, ka lä lödöp privatik padälöl. Foginänans mödik kömons lū Kubeän te ad tākādön, ab i mödikans kömons kodü nepuedam, i mödikans, as ob, kömons ad visitön bali se lāns kobādimik lätik. Kosam ko Kubeänans no fasilon, bi lotidöps paproibons ones, e foginānanes paproibon löd ko vom, if no binons matans.

Pö lüköm ini cifazif, valikos logoton saidiko liegik; su veg de lutapof ini zif fasads fabriköpas binons fifiko pepänöls, logoy pato taxidis, toodis nulik se Yurop. Ne äsevob, das taxids at papelons me mon cānovik, ab ākonstatob, das suāms binons vesüda-Yuropiks. Zän zifa ‘La Habana’ binon i fifiko pepänöl e sekü atos tōrans

IX:73:2007

mödik okredons, das zif valik binon somik. Ven kömoy ini harat, kö olödob: el ‘Vibora,’ okonstatoy, das zif binādon me doms vönik, ti nepakälöls sis levolut, i das doms nemödik failons.

Te su zānasüts dabimon dakosād mödik. Toods mödik binons bülevolutik, toods nolüda-Meropik vönik, kels vobons as taxids neloniks. Toods nulikün binons se Rusän e lofüda-Yurop, bāldotü yels nemu degluls, plā taxids pro foginānanas e bailatoods. Motorasaikul lofüda-Yuropik binons nemödiks e labons bāldoti i yelas deglul. No äsevob nog, das tood no paremon nen däl, if no pegeron. Veigs binons bal se cīfasākāds nisula. Nibuds binons vöniks e nemödiks, e tāvasuām tu jerik Kubeänanes, bi eglofon lemödiko enu. In cifazif poodkedoy dü minuts foldeg, dat stanoy in nibud lefulik. Ab nibuds binons nejeriks.

Remanāmād Kubeänanas binon lövik. Mesed zānodik suāmon els ‘pesos’ Kubeänik kiltum almuliko. Ta els ‘pesos’ deg kanoy remön milgrami boda. Ekö suāms anik:

Ta els ‘pesos’ kil remoy gramis lultum flukas, samo: benenas u rojatas;

Ta els ‘pesos’ kil i remoy gramis lultum risata u bonas blägik;

Ta els ‘pesos’ degtel remoy nanadi bal;

Ta els ‘pesos’ teldeg remoy gramis lultum svinamita.

Logoy, das lif binon vemo jerik pro Kubeänans.

Löd frādon nemödo: teldeg jü kildeg elas ‘pesos’ in dom vönik, suviko failöl. Neodoy ni hitömis, ni klotis vamik. Sol nidon ai, e vamat binon geilik: bevü 30°C e 40°C aldeliko.

Sis yel 1962 Kubeänans dalabons poremabukili, kel dālon ones ad remön canis kösömik, pato fidotis, vemo nejeriko. No getoy ai canis valik, ab anu in cifazif valikos binon gebidik. Ab poremabukil no saidon ad lifön lunüpikumo ka vig bal almuliko. Poso mutoy remön in selidöps nomik, kö cans binons jerikums. Selidöps nomik dalabons canis nemödik. Canis mödik mutoy remön in els

IX:74:2007

‘shopping’ (pron Kubeänik: ‘copin’), kels binons devidaselidöps, kö

peloy me els ‘pesos’ cānovik. Pö cānidöps e pö banks els ‘pesos’ Kubeänik pacānons ta els ‘pesos’ cānovik. El ‘peso’ cānovik bal leigon elis ‘pesos’ Kubeänik teldeglul. Peloy in devidaselidöps me els ‘pesos’ cānovik, ab suāms binons legeiliks. Samo: böri, miligi, bubamiti, tvaletapapūri tuvoy te in devidaselidöps, kö suāms binons vesüda-Yuropiks. Sob binon sākād gretik, bi paremon te medü poremabukil; getoy balati telmuliko ta els ‘pesos’ Kubeänik tel. Ab atos no saidos, e mutoy remön sobi mödikum pö el ‘copin,’ kö sob nejerikün frādon elis ‘pesos’ lafik, sevabo: delamesedi. Miligi getons te cils jü bāldot lifayelas jöl, zuo pageton te in el ‘copin’ ta els ‘pesos’ teldegtel. Ad getön liāti miliga mutoy vobön dü dels fol; zigarüls frādon elis ‘pesos’ tel medü poremabukil, ab getoy bokülis te lulis almuliko. Atos no saidos smökānes. Pānsionābs, kels no smökons, dōnuselons zigarülis okas su süts ta els ‘pesos’ jöl a bokül. Mesed ye no saidon e mens

binons vemo pöfiks. Lifanivod binon ye geilikum, ka in Frikop blägik. Kubeänans mödik labons röletani in fuginän, pato in Tats-Pebalöl, kel sedon ones moni, dat kanons remön pö els ‘copin.’ Nen röletans in fuginän lif binon mögik, ab vemo fikulik.

No dabinson nätim. Lödateads labons völis mänsidik e Kubeänans spikons vemo laodiko. Nilädans kömons e mogolons; no nökons ta yan, no toenons, yans binons suvo maifiks. No spikoy dö bolit, plä ko flens gudikün, bi binos tu riskädik. No daliloy radionastajonis fuginänik. Daliloy radion Spanyänapükik se zif Miami, kö lifons Kubeänans mödik pefugöl, te kläniko e nelaodiko, bi binos tu riskädik; mens somik papönons balido me monapön, poso igo me vobaper u fanäböp.

Ko Kubeänans nemödik äkanob spikön brefiko dö bolit. Poldanünans bundanons. Jelodakomitets Levoluta dabinsons valöpo; nünons poldanefi klänik, semikna pönons ito. Kilna äkanob spikön dö bolit. Balna ko jibukeman, in cifabukem läna. Äplonof obe pöfi e nelibi. Äsagof, das mödikans binons ta rejim kobädimik, ab no dalons sagön osi. Äkömof se loföd nisula, bi lif binon fikulikum us; selidöps nomik no dalabons kvisinaleüli, e meseds binons nog lövikums, ka in cifazif. ([Fövot ofovon](#))

IX:75:2007

LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG (DIL KILID)

(fa om it)

[*Dil [balid](#), [telid](#).*]

Ven igekömobs ün setul yela: 1905 de Yurop ini Lofüda-Lindän, päpladob ini „Pelantoenan” kö malädanöps gretik lepradas ädabinsons. Pos yels tel ävegobs usao lü „Djokjakarta” ed ün prim yela: 1911 de zif at lü „Magelang.” Pos steb so lunüpik in vütroplän, äjuitobs klimati so vemo koldülükumi. Ätävobs in läns mödik Yuropa ad seivön mögiküno mödiko pöpis e küpädotis topädas in taledadil obsik.

Sekü büad guveralik dätü 1911, tobul 13, päcälob mayor-sanan, e pälovepladob lü „Banjermasin” in Borneän.

Ven äbinobs us no nog dü yels tel ägetob nuni, das mot obik, kel vüo ilomädükof oki ini „Den Haag,” äbinof nesanoviko malädik. Ad kanön nog logön ofi äbegob ed ägetob livodi ad golön lü Nedän. Tü d. 8-id mayula, yela: 1913 ädetävobs de Yafeän, ed äboidobs obis sui stemanaf Fransänik: „Amazone.” Ab liedo no plu elogobs ofi. Ven ilükömobs ini „Suez,” ägetob telegrafoti ko nun, das mot obik ideadof.

Posä istebobs dü tim anik in Nedän, elotedobs i nog dü vigs anik in „Paris” ed in „London,” e ven ägetävobs ün prim yela: 1914 dönu lü Lofüda-Lindän, eropobs tävi obsik ad lifädön i nog vigis tel in Lägüptän.

Dönu ikömölo ini Lindän, estebobs in „Soerabaja,” „Malang” e „Batavia.”

Ün 1914, febul 21, päcälob vikonulan-sanan.

Ün 1916 jimatan obik ävedof nesanoviko malädik. Ni kötet ni lekäls votik ekanons savön ofi, ed edeadof in „Batavia” tü d. 28-id yanula, yela: 1919. Ün yel ot pepänсионob.

Äblibob nog dü yel bal in „Batavia” ed ädetävob usao tü d. 3-id mayula, yela: 1920. Edunob tävi lü Yurop vegü „Singapore,” „Hong Kong,” „Yokohama,” da Lamerikän e Kanadän ed älükömob tü 1920, gustul 15, ini Nedän. Somo elogob dinis jönik mödik vola.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 10

TOBUL 2007

(Pads 77 jü 83)

O Volapükaf lens Valöpo!

Dü mul epasetiköl estudob püki bevünetik nemü „Glosa.” Pük at pedunon stabü el „Interglossa” fa Söl Lancelot Hogben. Söl at äbinom nolavan, ed älecedom, das pük bevünetik gudikün gebonöv vödastoki se grikapük vönik e latin, kela vöds pagebons mödikna anu ad datuvön suemodis nolavik da vol.

No sevob viogretik muf anuik ela Glosa binon, e stababumäd, keli nitimon propagidans püka at, binon: Pük binädon me vulavöds balmil grikapüka vönik e latina, kels binons komuniks Yurodapükes, ninädü Rusänapüke, äsi levödastoke nolava; zuo no dalabon gramati!

Primo, buäd kinik ad no mutön lärnön deklinafomis vödas! Ab posä elärnoy vödis mil, mutoy i lärnön poyümotis saidik ad stäänükön sinifi vödas ot; i sagoy, das vöds dalabons sinifi te bali, ab ven xamoy vödabuki, suno tuvoy, das vöds anik dalabons sinifis anik.

Tefü gramat, sagoy, das pük sümädon tsyini, kö vöd seimik jäfidon äs vödabid valik, ab sit at binon suvo kofudik, e no dalabon kurati pükas vesüdik. Samo, mals ad jonön pasetatimi e fütüratimi binons ‘pa’ e ‘fu’ fo vöds tefik, ab in bagaf saidiko lunik, mals at papenons in sets primik, tän süpo nepubons. Ed el Glosa no stümon vödis vüyümädik: das, kel(s), keli(s) ad yümädön seti bal ko set votik; plao geboy (;) samo: Sevol-li mani; elogol ädelo? Elogob toodi; oremons odelo. Fredob; okömol. Kod bal atosä binon, das Linglänapük no gebon onis. Kleiliko, viloy sümädön püki at, ed atos töbon obi vemo, bi Linglänapük binon pük döfik; votaflano pük bevünetik söton binön nendöfik, bi binon pük mekavik, seko döfs pemojedons. Pla fövön döfis Linglänapüka medü mekavapük, kikodo no daoptön-li oni as volapük bevünetik? Sedolsös obe, begö! cedis tefik olsik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

X:78:2007

POTAKADS SAPA

(fa hiel Frank Roger)

„Kisi dunol-li, o löfäb?” äsäkof matan obik äsä änükömof ini lotidöpacem pos dujet oka.

Älogedob lü of de püpiti smalik oba, ed äsagob: „Penob potakadis obas. Eremob onis agödo, no memol-li osi?”

„Si, o löfäb! ab at binon te del telid obsik in Lägüptän. No neodobs ad vifön, no-li?”

„Klüliko no. Ab äcedob, das obinos gudikum ad potön onis sunikummo, dat flens lomo ogetons potakadis büä lükömobs lomio id obs. Neai sevoy vio nevifiko potanef binon is. E binos stupädik ad lükömön lü bür, tän süpo ad logön potakadi, keli isedob kevobanes oba tü del bü flit oba lomio bü vigs anik in paset. Potölo onis anu, ekö mög gudik, das potakads olükömons lomio bü obs...”

„Suemob cedi olik, o löfäb, ab tikob nog, das binos gudikum ad stebedön boso. In tef at, kisi openol-li su potakads? No nog evisitobs logöfotis, e piramidis töbo elogedobs. No igo esmeilobs nog lutemi, pläsif spetol-la ad pastopädön pö dakosäd legretik zänodü zif Kairo. No nog labobs magädis de Lägüptän ad konön flenes e röletanes obsik. No cedol-li, das obinos gudikum ad stebedön jüs elogobs saidi läna at büä penobs potakadis?”

„Benö!” äsagob. „Ced ola binon verätik.” Älöädob de püpiti, nüsleifob potakadis ini saked oba ed äglömob dinädi fikulik mögik pos lüköm obik dönu in bür. Vero no äbinos so veütik.

Plu ka vig bal ipasetikon. Divs vönik Lägüptäna istunükons obis; piramids, kels idulons du timäds mödik, e kels änänükons obis, menis fibik, kels äsenidobs ini ninäd otas lespadik fikuliko gebovik; el ‘Karnak’ mayedik, kela magots legretik, kolums e boeliks ästeifülons ad rivön sili, mükükölo obis lölöfik; el ‘Abu Sembel’ dalestümabik, kela

X:79:2007

magif lekanik rivom püni löpikün oka voik – hüm heroedik se ston peködöl.

Elükömölo dönu lü krudanaf obsik de visit obas tema smalik, ab keinik ela ‘Kom Ombo,’ ädujetob ed älogob matani obik, kel äjäfob me penam potakadas obsik, me potakads, kelis tio iglömob.

Süpo ämemob bespiki büik obas, ed änulälob, dö kis äpenof. Posmals gretik at, me foginäl pluik soga slamik, lio igefomons-li cedi ofa lifa, e pladi obsik in leval? Lio votaformoföv-li matan oba ini jain vödas magädis mödik, kels iboumons obis? Lio dunoföv-li naböfodönuami

plakas süperiko liegikas, kelis ikumobs dü tim so brefik, dat utans, kels iblibons lomo, ökanons gleipön nüflapi lölöfik, kel tävadis somik divafulik iflunon lifis obsik?

Ven ilogob, das ifinükof penami, äsäkob: „Dalob-li lülogön?” Änutof, seko äsumob kumi potakadas, ed ägüükob onis ad reidön vödis su bäk.

Sosus ilogob vödis: Glidis se Lägüptän: su kad alik, äsätenidükob obi in stul oba ed äfärmükob logis dü sekuns anik.

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

SMILOBSÖS KO FLEN REDGWELL !

Blod oba ekomom in tidodem pro büsidacifs ad bemastön zuni. Anu binom büsidacif zunik.

Sevädan obik ägolom ad fälön bimi, ab liedo bim äfalon sui om!

Jimatan äsäkof söri: „Kikodo epladol-li kövi in tvaletafenät?” Äsagof: „Su fomet ipenoy: Pladolös fometi ini köv, dat kanoy logön ladeti da fenätil.”

Hiköst obik eremom kölatelevidazöti blägik/vietik.

X:80:2007

TÄV LÜ KUBEÄN (FIN)

fa hiel Robert Pontnau

(Lautan äfinükom dili balid sagölo, das äkanom spikön te brefiko dö bolit).

Balna ko jisperantapükan, kel id iplonof obe i pöfi ä nelibi. Fino ko jimatan flena kobädima, kel ädesirob votükami bolitik, ab äsagof, das ko sit anuik, at no binos mögik. Balna ko jikobädiman, kel ästeifof, stedälo u no, ad gidükön rejimi – no äkanob sevön osi.

Gasedem binon te calöfik. Cifagased, el ‘Granma,’ binon jäfidot paleta kobädimik. Nüns binädons sä Santo me klads tel: balido, valikos binon gudik in Kubeän e bolit calöfik no pakrütön; telido, volabolit binon badik kodü nämädiälim Tatas Pebalöl. Radion e televid baicedobs in tef at. No dabinsons nüns votik. Tadinans binons kläniks e suvo papönons seväriko. Dabinsons gasedils in bevüresod, ab Kubeänan zänodik no kanon remön nünömi, bi binon tu jeriki. Te utans, kels labons röleti in foginän kanons getön nünömili as legivot. Rejim dredon lügoli sifanas mödik lü bevüresod.

Plä cifazif ävisitob zifilis tel: eli ‘Pedro Betancourt’ ed eli ‘Viñales,’ kels no ädifons de tops votik.

Bilen tummyela lafik: Dü laf tummyela, el ‘Fidel Castro’ e famülans elabons medü palet balik nämädi verik su nisul. No dabinson vögod libik, no dabinson lib gasedemik, no dabinson lib spikota. No dabinsons tedafeds livätik. Nek brafon saidiko ad krütön maifiko rejimi. Fikuls binons vemiks, e suvo no mögos ad tävön plödü län. No dabinson taanef lonik. Taans papönons me monapöns, me

febodaproib, ed igo me vob mütik. Nek brafon saidiko ad dalilön radionastajonis fuginänik. Kanoy vo sagön, das Kubeän binon diktörän. Zesüdon-li diktör somik pro vol gudikum?

Bolit fuginänik neplöpon ai. Yuf legretik feda sovyätik penosikon sunädo. Töranef no saidon ad gudükumön konömi lölöfiko e dalabons anu säkäds fefik, bi suäms Kubeänik binons tu geiliks pro törans. Bolit fuginänik lejerik tefü rejims Frikopa Marximik-Leninimik id eneplöpon; rejims at valik enepubons. El „Blok” Tatas Pebalöl no neleton, das Kubeän remon fidotis de Tats Pebalöl. I no

X:81:2007

neleton dagebi Yuropik tefü tör. Güo, el „blok” dälon ad gidükön defis valik.

Kisi cedons Kubeänans, kü pos laf tummyela sobabalat u roul papüra tvaletik binons lüxüods? Kü valikos dabinon in devidaselidöps, ab no mögoy remön oni, bi binos tu jerik? Kü mesed zänodik mulik binon te yurods degtel?

Kanoy te sagön, das drim kobädimik efailon in Kubeän.

Läbiko dabinon taanef klänik, kel, to pöjut alsotik, plöpon. El ‘Castro’ labom ya bäldoti yelas jöldeg; blod labom bäldoti yelas veldeg mäl, e sekü atos, kanoy büologön ceinis bolitik. Dabinons palets klänik mödik e rejim paletas ömik obinon üfo gudikum, ka diktör anuik.

POEDAN STETOM FAMI OKIK

(fa hiel Jorge Luís Borges)

Silasirk mafon glori obik,
Bukemöps Lofüdäna komipons pro liäns obik,
Lemirs sukoms obi ad fulükön mudi obik me gold,
Silanans ya ememidons liäni lätik oba.
Vobastums obik binons mük e tom;
If pimotoböv-la deadiko.
(Tradutod fa kadäman C. Meira)

DE PRIM JÜ FIN

Prüdolös tikis, vedons vöds;
Prüdolös vödis, vedons dunots;
Prüdolös dunotis, vedons geböfs;
Prüdolös geböfis, vedons kalad;
Prüdolös kaladi, vedon fät olik.

X:82:2007

VIVE LA DIFFÉRENCE!

(fa hiel John Redgwell)

In gasedils lätik hiel Sérgio Meira ed ob äpenobs dö difs vü püks natic e püks mekavik.

Dalilölo radionaprogrami bü dels anik, älärnob nulikosi dö Linglänapük – motedapük obik: Vöd „*fit*,” kela sinif rigik e geböfik binon „*pötik*” u „*saunik*,” e suvo pagebon ad sinifön „*koapi nämik sekü tur*,” nutimo pagebon fa mens yunik ad sinifön: „*geniko lübätik*.” Nu, ven spikob ko vomül, kel labof logoti saunik, mutob prüdön ad no sagön ofe: *you look fit*.”

Bü yels luldeg, if äsagoy dö man: „*He’s gay*,” sinif ota äbinon: „*binom lefredik*,” ab anu sinifon: „*binom otgeniälan*.” Sam votik: värb „*to dig*” äsinifon „*sebön*,” ab ünü yeldeg 1950, vöd at idage-ton sinifi nulik, sevabo: „*I dig that music*” nu äsinifon „*suemob e plidob obe musigi et vemo*.”

Utan, kel no suemon e plidon musigi nemü „Rock ‘n Roll” pänemon „a square” (kela sinif geböfik binon „kvad-an”).

Sams at nunons obes bosu nitedik tefü püks natik – vöds kanons votükön sinifis oksik e dagetön sinifis nulik da tim. Atos no jenon tefü püks mekavik. Ekö gudikos, bi ven spikoy püki mekavik, sevoy, das if sagoy, samo: „labol logoti saunik” vome, no riskädikoy ad nofülon ofi.

Klu, ekö dif pluik vü püks natik e püks mekavik – sinifis vödas in püks mekavik dalabons ai sinifi ot. Püks natik binons nitediks demü cens, ab püks mekavik dälons kosädi vü mens netas difik.

Popenäds:

Notodot Fransänik: „la différence” binon sam votik vöda, kel ädageton sinifi plä sinif stabik. Geboy notodi: „Vive la différence!” ad sinifön: „Lifonös dif” (vü mans e voms!)

Tefü „dig” (= seb) nulälob va geb vöda at dü yeldeg 1950 isexänon de vöd latinik: „dignus.” Se vöd at i sexänon vöd Volapükik „dig” ma hiel André Cherpillod in vödabuk Volapük – Sperantapük.

X:83:2007

LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG (DIL FOLID)

(fa om it)

[*Dil [balid](#), [telid](#), [kilid](#).*]

Tü d. 6-id tobula, yela: 1921, ematikob ko „Louise Van Lissel.” Ün 1923 äfealotädots de „Den Haag” lü „Voorburg.” Fovo elödots in „Zeist” e „Voorschoten,” e fino ereafobs ün 1948 in „Leiden.” Fealotäd lätik at äbinon zesüdik. Idagetobs cilis kil. Jimatan obik ivedof ün yel et jitudan in jul di „Rudolf Steiner” in „Leiden.” Cils bäldikün tel ästudons, e studons nog, in zif ot, e son yunikün ädesinom ad vedön hitidan in jul ot, in kel mot omik: jimatan obik äcalof. Do daut e son yunikün nu lödons plödü dom obsik, lomanef obsik tü timül at nog binon ze gretik. Labobs sevabo lä obs, plä son bäldikün, nog jikaläbi bal e moti sa cilis fol ofa.

Pos pänsionam obik e posä ilomädikob obi ini Nedän, ededietob obi löliko Volapüke. Patis dö vobod obik pro mekavapük jönik at no nedob nunön, bi patis at kanoy tuvön in Volapükagased obsik.

Demü lölöf, vilob ye mäniotön, das epübob vödabuki e gramati Volapüka ed eli „Leerboek der Wereldtaal,” e das söl: „J.G.M. Reynders Sr” ed ob pübobs kobiko de 1932, mätzul 31, Volapükagasedi pro Nedänapükans.

Ün 1931, yulul 25, ebinob in „Oberlauda” ad kompenön pö motedazäl tumid ela „Johann Martin Schleyer,” kel pimotom in top et tü d. 18-id yulula, yela: 1831.

De 1933 jüesa 1935 epreparob pro cifal: „Prof. Dr. Albert Sleumer” büadi e dalebüdis difik ad leodükön dönu dinis valik Volapüki tefölis.

Tü d. 1-id tobula yela: 1934 päcälob kadämal Volapüka, e tü d. 31-id mätzula yela: 1939 ägetob, pötü dabin mäldegyelik Volapüka, köni di „Schleyer.”

FIN

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 11

NOVUL 2007

(Pads 85 jü 91)

O Volapükaf lens Valöpo!

Tikamagot püka bevünetik nitedon mödikanis; bü yels veldeg änitendon lemödikanis. Läns vesüdik neai ejonons nitedi gretik in tef at, bi ävilons ai propagidön pükis natik. Te Tsyinän, bevü nets vola, enitedälon dö pük somik.

Greta-Britänans vilons, das mens valöpo lärnons Linglänapüki, e jenöfo balionans ya edunons atosi. Da vol lölik pük at palärnon fa lemödikans. Kod ota no binon, das Linglänapük binon pük nedöfik, e seko fasilik ad lärnön, ab taädo, das dabinons pöts gudik ad tuvön vobi bevü läns, kels dalabons oni as lomapük. I no noobsös, das literat püka binon vemo liegik. Otos i binos veratik tefü püks votik Yuropa.

Bevü püks mekavik, Sperantapük eplöpon vemiküno, e medü pük at kanoy tävön da vol e kolkömön flenis püka in tops mödik. Flens ela Interlingua sagons otosi tefü pük okas, ab no ai baicedoy ko ced somik. Tefü Volapük ed els Ido e Glosa, püks at binons smalikums, e seko no dalabons flenis mödik.

Ai dabinons utans, kels no labons klieni ad lärnön pükis, ab kels mutons semikna gebön onis. Ereidob buki dö hiel Tennessee Williams, kel ägebom metodi datuvälük ad kosädön ko mens in Litaliyän. Laboy bleidi pro dinäds patik. Su flan bal bleida pubons sets tefik, samo: „Tü düp kinik kanob-li kolkömön oli?” Su flan güik bleida set ot pubon Litaliyänapüko, e r. Pos set alik binon hogil. Tuvoy seti tefik, keli viloy gebön, e joikoy stibi da on. Pösod votaflano logon stibi da hogil, e kanoy reidön seti ot medü pük lomik. Poso pösod at tuvon seti tefik ad gespikön säki, joikon stibi da hogil tefik, e kanoy reidön gespiki. Balugiko, no-li? Seko no mutoy lärnön pükis votik. Metod boso nevifik, no-li, ab metod, kel jäfidon (nevifiko!)

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

XI:86:2007

BINON-LI RIG PÜKAS VOLA PLÖDÜ VOL?

(fa hiel John Redgwell)

Nitedos obi, vio pükavans kladükons pükis ma „famül” e „tuig” (disaklad), lü kel dutons. Samo, Spanyänapük binon liman disklada romenik famüla lindäna-yuropik. Jünu äkredons, das no dabinon yüm bevü famüls pükas, ab dü yels lätik etüvons yümis bevü, samo, püks famüla Suomiya-Macarik, püks Türkänik e püks famüla, lü kel dutons yapänapük e tsyosen. Sis lunüp sevoy, das püks semitik labons binälis sümü uts pükas famüla lindäna-yuropik, do kladükoy onis as famüls distik.

Plänoy yümis bevü püks famüla ot as blöf, das rutimo mens ätevons se län semik ini läns votik. Din at kanon plänön, samo, yümis bevü püks slavik e püks germänik e romeniks. Ma pükavans, fon pükas lindäna-yuropik binon läned yebänas Rusäna. Kanon-li ye teorod at plänön yümi lätiko petüvöli bevü suomiy e tsyosen? Ätevons-li mens rutimo se fon komunik ini Suomiyän e Tsyosenän? Jenavans no kanons blöfön teorodi at ! Ärigons-li püks valik se fon bal? Siob säki at, ab mutob plänön vödis „fon bal”!

Fon valikosa binon „Letikäl / Leseved.” Relans pösodükons oni e nemons oni „God,” e ret. Nolavans nemons oni „Feled Pabalöl.” Nemobsös oni in yeged at: „Letikäl.” Tikäls pösodik valik fonons se Letikäl, ab bevü tikäl pösodik e Letikäl dabinons tikäls netas, bidädas, menefa, binedas

valik, e ret. Demü atos, tikäl pöpa seimik binon dil tikäla menefa, kel turno binon dil Letikäla. Cedü ob, fäg pükik ävolfon in tikäl menefa yufü Letikäla. Sekü kod at, do püks vola äbinons distöfiks igo ün rutim, püks valik ädalabons, e nog dalabons, binäli komunik. Ven menef ivolfon saidiko, fäg pükik ädavedon leigüpo pö pöps valik. Demü atos, „tev pöpas” no binon din zesüdik ad plänön binäli komunik, samo pükas Tsyosenäna e Macaräna, kelis jünü ekladükoy as limans famülas pükik difik.

Kods dinas in vol no binons valikna in vol. Binons sek dunama Letikäla. Dins ömik labü yüm sekons de dun bal pö Letikäla, kel no binon in vol. Binon utos, kel leodükon valikosi medü tikäls binedas, menefa, e ret. Binon kod daveda fäga pükik pö tikäl menefa. Demü atos, kanoy sagön, das rig pükas vola binon plödü vol.

XI:87:2007

LÜKÖM TU SUNIK

Velsänan, kel isludom ad matikön, pävisitom fa matedalotan mö yel bal tu suno. Kanadänan nemü David Barclay ireidom nuni leäktronik tö zif Toronto, kel isevükon ome, das flen et ömatikom tü del mälid yulula. Seko iremom sunädo tävazöti suämü pouns lultum, ed itravärom Latlanteana ad kompenön ko mated. Te posä itelefonom fleni Velsänik ad sevön nunis patikum dö matedatop, itüvom, das ikömom mö yel bal tu suno. Mated jenöfo ojenon tü del mälid yulula, yela 2008. „Ab obinob us,” sagom hiel David.

SVIM TÖ NOLÜDAPOV

Hiel Lewis Gordon Pugh, kel labom bäldoti lifayelas kildegvel, esvimom fagotü milmet in mel tö nolüdapov. Dü minuts degzül lödan lezifa London äsvimom in vat vamtö grad – 1,8 nen pinäd su koap. „Ekö vikod soäs neläb otüpik,” äsagom. „Vikod binon pösodik, bi eplöpob ad dunön atos; neläb binon, das hitükam volik emögon ad tuvön hogis gretik somik in gladateged.” Ma om, vat ähiton äs fil ta koap oma. Dü yels mödik esvimom mö vamots mu koldiks, samo, in mels Norgäna.

LEEFAD FAEMIK

Cifan nimagada pöfik tö zif Lahore (Pakistän) lebegom moni ad remön fidoti pro leefad soelik in gad nemü ‘Suzi,’ ma gased zifa Karachi. Spelom, das mens flenöfik odaoptons jieli ‘Suzi’ ed opelons fidoti ofa. Galedan ela ‘Suzi’ spelom osi plu ka cifan, bi ven el ‘Suzi’ no getof fidoti timo, gleipof stafi oma e flapof omi!

CIMPANS E STUMEM

Cimpan, äs sevoy osi, gebon seimna stumemi. Samo: gebon stoni ad breikön nötis e yebastämi ven vilon fidön furmidis. Su pads gaseda kaenavik: „Biolog Anuik,” biologans tö Niver ela Iowa (Tats Pebalöl) e tö niver Cambridge (Linglän) edabükons vestigis nitedik. Ma ons, cimpan kanon fabrikön soti spedila, medü kel yagon. Jenöfot nitedikün at, ma gased, binon, das cimpan japükon spedili ad gudükumön vobedi onik.

(Yegeidils at epubons in „Banorem,” gased flenas ela ‘ Interlingua ’)

XI:88:2007

CÜT DRIMAS

(fa hiel Frank Roger)

„Dalilolös lunoidi at,” äsagom hiel Gordon, kel ästanom näi fenät, e kel älogedom lü dom nilädana. „Lio mens et kanons-li sufälön oni?”

„Binos musig,” ägespikof jiel Samantha. „Musig ela ‘Rock.’ Anikans fe plidons oni.”

„Vö! no binob bevü ons,” ägespikom skäno. „E läo, cils et no ga takedons.”

„Kisi spetol-li de hipuls yunik? Pledons e noidülons. No tuükol-li osi boso, o Gordon? Sätenidükolös, begö!”

„Niludob, das verätol,” äsiom, steifülölo ad takedikön.

„Fided oblümon ünü minuts anik. Nu sätenidükolös, begö!”

El Samantha änepubof ini kvisinöp, ed älogedom dönu lü dom nilädana. Jiflen oma äverätof. Ätuükom dini boso. Verat fe äbinon, das no äkanom sufälön söli Carpenter. Man at älabom vali: domi plitik, toodi ela ‘Mercedes’ fo on, matani jönik, cilis tel... vali, keli om it no älabom.

El Gordon liedik ämutom sufälön vobi po püpüt in bür, lödateadi pülik, veigi publügik, e moni töbo noniki ad motön famüli. Vo no äbinos gidik! Ab etos valik ba cenosöv anu. Ädesinom ad bespikön osi ko el Samantha pos fided.

Sosus ifinükons fidedi, äseidons oki fo televidöm. Du el Samantha ätenükof nami ad dalabön fagotastumili, äsagom:

„Stebedolös – no nikurbolös oni; ekö bos, keli vilob jonön

XI:89:2007

ole.”

Äjütöf lü om säkilogedi viföfik. Älöpiokipom bukili, keli iremom in bukiselidöp dü koledapaud, ed ägivülom oni ofe.

„At oyufön oli,” älüükom.

Älogedof viföfiiko padis, ed äsagof: „Cogol, no-li? *Drims Jenöfiköl, u Lio Votöfön Voli Drimölo*. Kis ba sinifos-li atosi, o Gordon?

„Binon namabukil, kel plänon vio kanoy jenöfo votöfön dinis medü drims pereigöl. Ven bejäfoy onis jäfudiko e verätiko, drims libükons nämädi, dö kel mens no ga spetöfons. Bepenoy vali is patiko. Oblufob oni aneito.”

El Samantha älemufükof kapi. „Ag, o Gordon, teor jeikiko nesiämik binon. Lio kanol-li kredön luteori somik? Ekö nesiäm dramatik pro föpans lukredik. No sagolös obe, das kredol osi voiko!”

„No sevob osi, o Samantha. Bukiselidan äsagom obe, das namabukil at binon mu pöpedik, e das no binon tu jerik. Kikodo no blufobsös-li oni?

„So – kisi vilol-li ceinön?”

El Gordon äjonom fenäti. „Vilob stöpön noidi et plödo. I vilob nosükön vali reto, kel böladon obi tefü man et.”

„Binos vo smilöfik,” äsagof; älöädof, ed ägolof ini kvisinöp.

„Dunolös kuratiko äsä vilol, ab no tefolös obi pö nesiäm somik. Odelo omutol baicedön ko ob, das äbinos nenzeilik, äsi

per tima. Ed i per mona, igo if buk no frädon mödiki. Ol ga odasevol osi.”

XI:90:2007

Äsludom ad fövön sperimänti nen tikön dö dodam ela Samantha. Ämaifükom bukili, ästudom pianiko e kälöfiko metodä at, ed äblümükom oki ad ceinön vali dub drims oka. Ävilölo steifülön levemo ad atos, ägolom lü bed. At obinon neit patik, vero. E göd odelik obinon ba del patikum.

Tü göd sököl älöädof ed ädujetom oki. El Samantha igalikof bü om ed äpreparom kafi du ägolom ini kvisinöp. Sosus ifinükons janedi, el Samantha äjonof bukili, keli ilüvom su tab.

„Benö! Sperimänt olik, äbinon-li vobedik? Drim pereigöl olik, eceinon-li seimosi?”

„Overatükob osi,” äsagom, ed ägolom lü fenät ad vestigön. Bluvo, äküpedom, das val äbinon ai ot. Dom nilädana, jiel Carpenter, äbinon leseilik äs ai. Pötü deadam matana bü yels anik, isludof ad no fealotädön, igo if dom at binon mödo tu gretik pro viudan nen cils.

„Nos eceinos,” ävisipom. „Ägidetol. Steifül oba äbinon vanik. No sötob ejäfikön me atos. Jenöfo no memob plu utosi, kelosi ävilob ceinön. Sperimänt at äbinon per lölöfik tima e viläla. Ebinob fopan.”

„Lindifos vero,” äsagof el Samantha. „No binos so veütik. Labobs dinis votik ad betikön anu.” Äflapilof bäldi oka pesvelöli; ünü muls anik öbinons pals läbik.

„Benö!” äbaicedom. „Nu blümob ad vabön lü бүr.” Äkidom matani ed ämovabom. Suno ävaibom eli ‘Chevy’ oka da dakosäd densitik, kel äfulükon sütis. Sperimänt nesiämik oka ya äfainikon se tikäl omik.

FIN

(Tradutod fa R. Midgley)

XI:91:2007

DEUTÄNAPÜKE

(fa hiel Jorge Luís Borges)

Fät obik binon Spanyolapük,
bronsöt hiela Francisco de Quevedo,
ab ün neit nevifik pebevegöl
stigedons obi musigs votik nätimikum.
Semiks pegivons obe fa blud –
O vög ela Shakespeare e saludapenäda -;
votiks fa fäd, kel binon giviälik,
ab oli, o pük svidik Deutäna,
evälob ed esukob soeliko.
Bevü galäds e gramats,
de fot gretik deklinafomas,
de vödabuk, kel neai veräton
tefü sinif kuratik, pianiko änilikob.
Neits obik binons fulü Vergilius,
äsagob balna; id imögosöv ad sagön:
fulü Hölderlin ed Angelus Silesius.
El Heine ägivom obe reitakis geilik oka;
El Goethe, läbi löfa latik,
leigüpo dälälika ä moniälika;
el Keller, rosadi, keli nam lüvon
namü deadan, kel älöfon oni,
e kel neai osevon, if binon vietik u redik.
Ol, o pük Deutäna, binol vobot ona
cifik: löf komplitik
koboyümavödas, vokats
maifik, tonats, kels dälons
poedi palestümöl Grikänapüka
e lenoid olik binü fots e neits.
Ya älabob oli. Adelo, in mied
yelas fenik, fikuliko logob oli
fagao äsä muni e lalgebradi.
(Tradutod fa kadäman Sérgio Meira)

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGVELID

NÜM 12

DEKUL 2007

(Pads 93 jü 99)

O Volapükaf lens Valöpo!

No sevob, va elilols dö Vükiped Volapüka, kel binon dil ela „Wikipedia,” sevabo: züklopäod in bevüresod, kel binon divöp nola ti valika, e kel dalabon dilis medü püks votik pelautölis.

Noe Volapük, abi püks bevünetik votik, samo: Sperantapük, els Ido, Interlingua e Glosa, igo el Klingon, kompenons ko züklopäod at.

Fredob levemo, das Volapük, kel binon mufil labü slopan nemödik, papladulon fa „vükiped,” kel anu evedon bal vükipedas gretikün deglul. Nek ispeton plöpi somik. Ab jenöfo ejenon! E kikodo ejenon-li? Mutobs danön fleni obas Sérgio Meira, kel evobom nenstopo ad rivön stadi somik. Ab flen Meira it binom mükik in tef at. Ma om, kaliet yege das no binon gudik, bi dil gretikün (za züldeg dötum) binons brefiks. Ab yege das valik no binons brefiks. Dabinons i yege das lunikum dö pösods votik veütik tefü jenav püka bevünetik. Anu Vükiped Volapüka dalabon yege das mödikum ka *tummil*.

Desin flena Meira binon, das dub yege das so mödiks, pösods votik, kels no nog elilons dö Volapük, oseivons oni, e ba onitedälons tefü on. Ab äsä kanobs suemön, valikanes no plidon plöp at püka, kel, ma ons, ya ideadon bü yels mödik. Sekü atos, vilons finükön Vükipedi Volapüka! Tuvedot gudikün, no-li? Ab Volapük binon nämikum, ka dasevons taans at. Äsä esagob ai dönu, Volapük binon u nämik, u fibik ma näm u fib obas. Vükiped binon nämik bi flen Meira binom nämik. In tef at Volapük sekidon de näm oma. Danü flen Meira Volapük eplöpon bi om ejonom oki as flen verik püka. Sekü atos, stimobs omi levemo: nen om Volapük obinon pöfikum, ab danü God ekö om ebo anu ven Volapük neodon omi!

Valikans obas penetobsös atosi!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

XII:94:2007

TÜ DEL BALID KRITIDA...

(fa hiel R. Midgley)

Kanit at pokaniton mödikna tü Kritidazäl in Linglän. Rig kanita no fūmo pasevon. Kösömiko sagoy, das binon kanit nesiämik pro cils, ab anikans cedons, das tefon pöjuti relik de yeltum degmalid jü yeltum degzülid ta katulans in Reigän Pebalöl. Ünü tim et, katulim lono piproibon. Pöns ta katulans, e klerans, e neklerans äbinons seväriks. If penäds tefü katulim pätuvons lä mens, i päpönons kodü atos. Seko, ma konäd, lejons kreda katulik päklänedons dis mageds aldelik, kels pamäniotons in kanit:

1. Tü del balid Kritida, ägivom obe löfan: Pädriti soalik in bünep.
(‘Löfan’ kanita binon God; ‘obe,’ kel geton legivotis binon pösod alik peblunedöl. ‘Pädrit’ sinifon Kristusi, kel jelodom slopanis omik.)
2. Tü del telid Kritida, ägivom obe löfan: Turturis vietik jönik tel.
(Turturs tel sinifons Diatekis Vönik e Nulik.)
3. Tü del kilid Kritida, ägivom obe löfan: Jigokis Fransänik vo kilis.
(Jigoks Fransänik kil sinifofs tugis godavik kil, sevabo: fied, spel e löf.)
4. Tü del folid Kritida, ägivom obe löfan: I bödilis sofik müröl fol.
(Böds müröl fol sinifons gospulis fol)

5. Tü del lulid Kritida, ägivom obe löfan: Linis goldik lul.
 (Lins lul sinifons bukis primik lul Diateka Vönik.)
6. Tü del mälid Kritida, ägivom obe löfan: Ganis mäl nögöl nögis.
 (Gans mäl sinifons delis mäl jafäda fa God.)

XII:95:2007

7. Tü del velid Kritida ägivom obe löfan: Svanis svimöl su vat velis.
 (Svans vel sinifons legivotis vel Saludalanala.)
8. Tü del jölid Kritida, ägivom obe löfan: Jidünanis jäfedik tätöl.
 (Jidünans jöl sinifofs beatis jöl.)
9. Tü del zülid Kritida ägivom obe löfan: Lädis zül keino danüdöl.
 (Läds zül sinifofs flukis zül Saludalanala.)
10. Tü del degid Kritida ägivom obe löfan: Noubanis deg bunöl fredo.
 (Noubans deg sinifoms büdedis deg Goda.)
11. Tü del degbalid Kritida ägivom obe löfan: Feifanis degbal feiföl.
 (Feifans degbal sinifoms paostolanis fiedik degbal.)
12. Tü del degtelid Kritida ägivom obe löfan: Trumans degtel trumöl.
 (Trumans degtel sinifoms lejonis degtel, kels patuvons ninü lekred paostolik ela Nicea.)

Mutob sagön, das no suädob tefü konäd katulik. Lejons in kanit no binons patiko katuliks, ab pälekredons fa kritan alik ün tim et. Lejon patiko katulik tefü cal papala, samo, u tefü sakrif mäsäda no dabinons in kanit; i no dabinon tidam tefü Virgan Maria u tefü sakrams vel, kels binons lejons veütik katulanes. Sekü atos, no cedob, das rig kanita tefon lekredi katulik, bi blöf tefik defon lölöfiko.

Ab kin äbinon-li rig kanita? Ven kanitoy oni, dönuam liänas ai jü prim kanita jinon sio jonön memidi seimik dinas nesevädik, ab jenöfo nek sevon rigi vödas it. Ye kanit at pakaniton ai tü Kritidazäl.

XII:96:2007

ELS „MURPHY’S BLUES”

(Fa hiel Frank Roger)

Sosus hiel Cliff ililom melodi plitülik, ästopom sunädo. Äzülogom züo ed älogom sunädo foni tona. Boso flanü nam detik oma, vom blägik äseadof in leyal, äpledof gitari ed äkanitof kaniti, kel igleipon, ebo anu, küpäli oma. Äjinos, das äbinom soalan ad küpälon ofi. Pluamanum remanas, kel äspidon bei of, äküpedon töbo plöseni legudik ofa, e nek ätikädon ad givön ofe monemi.

El Cliff ägolom nevifiko nilikumo lü of, ed ästeifülom ad suemön vödis, kelis äkanitof. Ta noid menamödota in süt labü selidöps, bötidöps e staudöps, äbinos saidiko fikulik ad säntretükön tikäli, ab äplöpom ad dalilön lienis anik. Jiniko kanit ätefon dinis alsotik badik, kels ökanons jenön dü lif menas, e kels suvo fe äjenos. Vödis: „Murphy’s Blues” äлилoy pö gekanit alik, seko el Cliff ibüocedom, das at äbinon tiäd kanita.

Pos gitaripled ömik nevifik e vimik, kanit äfinon, e vom älülogof omi. Äsmililom lü of, e, nen sevön kikodo, äsukom in pok ed äjedom dolaris anik ini bok futü vom. Ädanof omi, ädoniologof ed äprimof ad kanitön dönu. El Cliff äprimikom ad mogolön, ab plao äsludom ad seidön oki su tärat bötidöpa Litaliyänik love süt. Ävilom takädön bosilo, e de top buik et, äkanom nog lielön kanitön vom.

Äbonedom eli ‘cappuccino’ ed äslürfom oni, du älülielom pledön ä kanitön vom. Pos kanit votik e gitaripled pluik, el Cliff äprimikom ad lüvön bötidöpi, ed äpenetom, das iprimof ad kanitön elis ‘Murphy’s Blues’ dönu. Äsludom ad zögön dü minuts nog aniks. Ab zänodü kanit, dins ömik bisarik äjenons.

Dog ätraväron süti, ed ägolon vü lögs lädüla yunik. Lädül äperof leigaveti, ädoniofalof, äleadof falön sakedi oka, e cans valik, kelis iremof, äspilons ini süt. Tood beivaböl ätroivon onis. Hisaikulan, kel ilogom mijenoti, no iküpedom grupi jipulas, kels ebo anu iremofs gladetis, ed ikobojoikom ofis. Ilerorofs, ed iplöpofs ad morönön ebo ko tim ad spälön, ab iperofs gladetis valik.

Vütimo man votik, kel ästeifülom ad yufön lädüli ad gestanön,

XII:97:2007

äsleitom nendesino yäki ofik; kodü atos äbinof lafanüdik. Man seimik,

kel äbinom su tärat nilü el Cliff äsumom levifiko magodemakämi oka ad registrarön jäni bisarik at mijenotas, ab spidölo istürom biraväreti oka, kela flumot ispilon love kiens jiflena. Äsäkusadom oki, äprimom ad klinükön mioti, ab käm äfalón sui glun, e bötan, kel äbeigolom, ätifalom, äperom leigaveti äsi böttömi fulü drineds.

El Cliff töbo äkredom jenotis lo logs oka. Liokodo ämögös-li, das mijenots so mödiks äkanons-li jenön ünü sekuns anik? Äbinos magälik, äs süfül se biomagodem ela Hollywood. Äfidrinom eli ‘cappuccino’ ed älüvom tärat. Äfredom, das nos ijenon oke it. Ätravärom süti, ed äküpedom, das i vom blägik iläädof ed äprimikof, id of, ad lüvön.

Äjutof lü om smilili, ed älülogof omi äsif äspetof, das ösagom bosu.

„Elogol-li valikosi?” äsäkom el Cliff.

„Lesi!” äsagof. Äbinos dil veütik süfa obik. Ekö els ‘Murphy’s Blues’ äs sötons paplösenön.”

El Cliff äsmililom. „Ol it edunol-li osi? Vero-li? Ekö süf stunüköl. Fredob nemuiko, das nos ejenon obe. Danob oli, das ob no äbinob dil süfa olik.”

„Danolös oli it in tef at,” äsagof vom, jiniko mu fefiko.

„Ol egivol obe monemi. Ed äbinol soalan ad dunön somikosi. Leval peneton dinis somik, no sevol-li osi?”

Bluviko, älülogom ofi stedo. Kisi fe äsagof-li?

„No dabimon sek nen kod,” äkleilükof ome. „Dins valik jenons sekü kod. Leigavet valikosa binon nendöfik, e fäd no dabimon.”

Äsludom ad baicedön ko of. „Ebo anu esagol, das val äbinon dil süfa olik, no-li? U ba leval it i binon dil süfa olik-li?”

XII:98:2007

Äjutof lü om smilili vamikün jünü, ed äsagof: „Fredob, das eprimol ad logön magodi lölik. Benö! Mutob mogolön anu. Anu osukob pladi votik ad pledön gitari obik kö mens mödikum ba ovilons dilodön kädi anik onas, keli egaenons sekü vob mödik. Adyö! o flen obik. Prüdölös, e memolös utosi valik, begö! kelosi ebo anu elärnol.” Vom ädeflekof oki, ed ämogolof.

Id el Cliff äfövom vegi oka. „Ba sötoð daoptön nomi ad givön moni ömik sütamusiganes, kels pledons gudiko – fe sekü kod et, e no ad vitön lezuni ela „Murphy.” Nendoto vom äcogof – nemuiko äspelom osi!

(Tradutod fa R. Midgley)

KVIL E HIGOK

Bü yels mödik higoks tel äkomipons ad sevön uti, kel äbinon nämikum. Bal se goks tel fino älevikodon votu. Sunädo higok nämikum änotükon oki as reg gokemöpa. Tän fino ägrämon sui mön gokemöpa ad nunön lupleido e mödikna valikanes, das on binon nämikün.

„Ekö! ob binob reg gokemöpa anu!”

Higok läs nämik, ye visedikum, äklänedon oki dü nunam rega. Kvil, kel äseadon, u fädo, u desino su bim, ilülilon valikosi, ifliton lü gokemöp at, e fasiliko igleipon higoki me kluvs japik ä nämiks.

Anu reg binon higok visedik.

Fab at tidon obes, das lupleid suvo befoon miplöpi.

DIF VÜ LÄB E DRENS

Ven smilobs, kemens obsik smilons kobo,
Ab ven drenobs, vo drenobs soaliko.

XII:99:2007

FAT KRITID LÖDOM IS !

(fa hiel John Redgwell)

Äbinos del bü Kritid. Zian Margaret älotedof lä famül Brown in dom smalik in vilag jönik in sulüd Lingläna. Äbinof vom bäldik mu flenöfik. Hiel Jack äbinom pulil famüla Brown labü bäldot lifayelas kil. Äfredom vemo, das Kritidadel änilikon. Mot omik iyufof omi ad penön lisedi legivotas, kelis ävilom getön de Fat Kritid; poso ipotom oni ini bok in selidöp, kö äseadom magot gretik Fata Kritid. Ipenom, das vilom getön tridömatoodili, pledanünömi äsi pledatovaskrubiani labü lits kölik, e dinis mödik votik. Fino Kritidadel ti ilükömon.

Äbinos slipüp. El Jack ävipom neiti gudik fate okik, blode bäldikum okik e ziane, ed äbexänom tridemi ko mot. Äyufof omi ad pladön kapakusenategedis nilü bed, dat Fat Kritid fulükomös onis me legivots pedesiröl. El Jack ätikom somödiko dö Kritidadel, das no ävilom slipikön, ab mot omik äsagof ome: „Mutol slipikön, voto Fat Kritid no ovisitom oli.”

Fino el Jack äslipikom ed ädrinom, das kanom lilön klokilis slifavaba Fata Kritid. Dü neit älilom noidili. „Elükömom-li Fat Kritid?” ätikom. Ämemom, das mot isagof ome, das if liloy Fati Kritid, no mutoy maifükön logis, voto no ofulükom kapakusenategedis me legivots. El Jack äfärmükom logis fimiko ed ädalilom. Älielom eki seitön bosu sui glun nilü bed, e poso benexänön tridemi. „Binom vo Fat Kritid!” ätikom. Tän älilom vögi Fata Kritid, kel äsümedon vöge fata lönik. Suno poso ädönuslipikom. Kritidadel fino älükömon. Pos janed el Jack ämaifükom legivotis oka. Igetom legivotis valik, kelis ibegom in pened oka Fate Kritid. Igo tridömatoodil ästanon nilü bed! El Jack äbinom vemo läbik! Zian Margaret ävilof sevön, va el Jack nolom konotis vönaoloveik dö Kritid, seko äsäkof ome: „Sevol-li kiöpo lödom Fat Kritid? El Jack ävätälom säki dü timil, tän isagom: „Lödom is!” „Kikodo sevol-li osi?” äsäkof zian Margaret süpado. El Jack äspikom vifiko: „Benö! Dü neit elielob Fati Kritid benexänön tridemi ed äsagom ole: „Dalob-li, das seidob obi in jäd obik pebuüköl? Ol binol lotan, ab ob lödob is!”

REGISTAR.

Lautans materas Volapükik.

Bishop Brian R.	4, 4, 16, 18
Jong, Arie de	35, 40, 44, 48
Meira Sérgio	7, 11, 16, 18, 22, 29, 33, 33, 38, 40, 42, 47, 52
Midgley Ralph	10, 14, 15, 17, 17, 20, 22, 24, 26, 27, 28, 32, 37, 37, 41, 45, 45, 49, 50, 53, 53, 54
Pontnau Robert	42, 46
Redgwell John	8, 8, 14, 27, 32, 41, 46, 47, 49, 56

Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.

Borges Jorge Luís	7, 18, 22, 29, 33, 38, 40, 42, 47, 52
Braga Rubem	11, 16
Roger Frank	20, 24, 28, 37, 45, 50, 54

Vöds nekösömik.

7

Dalebüds, nunods dö jäfs kadäma.

4, 16, 15